

378.365
กข๗4๗
53

การศึกษาสภาวะการมีงานทำของบัณฑิตสาขาพลศึกษา
ที่จบการศึกษา ในปีการศึกษา 2534

4 ก.ย. 2538

ปริญญานิพนธ์
ของ
กฤตติกา จินตกานนท์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชา เอกพลศึกษา

มีนาคม 2538

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

194504

การศึกษาสภาวะการมีงานทำของบัณฑิตสาขาพลศึกษา
ที่จบการศึกษา ในปีการศึกษา 2534

บทคัดย่อ
ของ
นายกฤตติกา จินตกานนท์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชา เอกพลศึกษา
มีนาคม 2538

การศึกษาค้างนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานทำของบัณฑิตที่จบการศึกษาพลศึกษาในระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2534 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ บัณฑิตสาขาพลศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2534 จากมหาวิทยาลัย ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และวิทยาลัยครูทั่วประเทศ จำนวนทั้งสิ้น 971 คน ได้รับการตอบแบบสอบถามกลับมา 817 คน ทำงานข้าราชการ 462 คน ทำงานเอกชน 136 คน และยังไม่ได้ทำงาน 192 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 6 ตอน โดยแบบสอบถาม 3 ตอนแรกเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพการทำงานของบัณฑิต ลักษณะของงาน องค์ประกอบและที่มาของการได้งาน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) แบบสอบถาม 3 ตอนหลัง เป็นแบบวัดความมั่นคงของงาน แบบวัดความพึงพอใจในงานและความต้องการเปลี่ยนงาน แบบวัดลักษณะงานในอุดมคติ จากนั้นนำข้อมูลทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ทำการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

บัณฑิตที่จบในปีการศึกษา 2534 ได้งานทำแล้ว 625 คน คิดเป็นร้อยละ 76.50 และยังว่างงานไม่ได้ทำงานอยู่ 192 คน คิดเป็นร้อยละ 23.50 คน โดยผู้ที่ยังไม่ได้ทำงานนั้นทุกคนอยู่ในระหว่างรอเรียกตัวเข้าทำงาน โดยมีความมุ่งหวังที่จะได้เข้าทำงานในหน่วยงานราชการและต้องเป็นงานที่มีรายได้เหมาะสมกับคุณวุฒิของตนได้เรียนมา

งานที่บัณฑิตทำในปัจจุบันเป็นงานทางราชการร้อยละ 76.6 และงานของหน่วยงานเอกชน ร้อยละ 21.8 โดยที่บุคคลเหล่านี้ทำงานตรงสาขาพลศึกษา ร้อยละ 73.1 รองลงมาเป็นงานที่ต้องใช้ความรู้ทางพลศึกษาเข้ามาเกี่ยวข้อง ร้อยละ 19.7 ปัจจุบันมีรายได้จากการทำงาน อยู่ในช่วง 5,560-7550 บาท ร้อยละ 80.2

การที่จะสามารถเข้าทำงานได้นั้นได้ทำการสมัคร โดยทราบจากการประกาศของหน่วยงานโดยตรง ร้อยละ 52.5 ก่อนที่จะได้งานที่ทำอยู่ไม่เคยสมัครงานมาแล้ว 4-6 ครั้ง ร้อยละ 55.7 ระยะเวลาระหว่างจบการศึกษาจนถึงการได้งานทำอยู่ในระหว่าง 6-9 เดือน ร้อยละ 58.6 ส่วนในการเสียค่าใช้จ่ายในการที่จะทำให้ได้งานนั้นใช้เงินอยู่ในระหว่าง 501-1,000 บาท ร้อยละ 56.2 สิ่งที่สำคัญที่จะทำให้ได้งานคือ ความรู้ที่ได้จากการศึกษาในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 45.6

ความมั่นคงของงานที่ทำขึ้นอยู่กับการมีรายได้ที่แน่นอน มีค่าเฉลี่ย 3.64 รองลงมาคือ ลักษณะของอาชีพที่เป็นที่ยอมรับในสังคม มีค่าเฉลี่ย 3.41 ความพึงพอใจในงานที่ทำขึ้นอยู่กับความมีหน้าตาเมื่อเทียบกับเพื่อนที่ทำงานต่างจากตน มีค่าเฉลี่ย 3.21 รองลงมาคือ ความสอดคล้องและตรงกับลักษณะนิสัยของตน มีค่าเฉลี่ย 2.99

ลักษณะงานในอุดมคติของบัณฑิตที่ยังไม่ได้ทำงาน มีความต้องการทำงานโดยสนใจงานที่เป็นที่ยอมรับของสังคม เช่น รับราชการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.61 งานที่มีความต้องการทำน้อยที่สุดคือ งานที่มีสถานที่ทำงานอยู่ในชนบทห่างไกล มีกันดารมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.15

A FOLLOW UP STUDY OF PHYSICAL EDUCATORS
MAJOR GRADUATED IN 1991

AN ABSTRACT

BY

KITTIKA JINTAKANON

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Physical Education
at Srinakharinwirot University

March 1995

The purpose of this study was to find the employment of graduated students of 2534 education year. Random group for this observation is graduated athletic students of 2534 from center university, local university and vocational colleges, totally 971 person. From 971 questionnaires, we received 817 questionnaires back. 462 are working with government, 136 are working with privated company and 192 are non-employment. The equipment for gathering data is the questionnaires which is divided into 6 parts. The first three part is the questionair about employment status of the students, type of job and how to get a job. This questionnaire is check-list type. The others is the questionnaire to measure job security, job satisfy and changed job and the ideal job. After gathering all data, by SPSS program, data will be analyzed in order to get percent average and standard diviation

After the data were statistically treated, it was found that :

The graduated students of 2534, 625 students, 76.50% are employed and 192 students, 23.50% are non-employment, who are waiting for a goverment job and must a reasonable pay along with their degree.

76.6% is government job and 21.8% is privated job. 73.1% has a job which is directly to the athletic subject. Average income of 80.2% is around 5,560-7,650 Baht.

52.5% is applied directly to the department and 55.7% used to apply 4-6 times before getting the present job, 58.6% spend 6-9 months from graduated day to get a job, 56.2% spend 501-1,000 Baht for getting a job. 45.6% think the reason that make them get a job is the knowledge from the school.

3.64% think job security is depend on the steady income, 3.41% depend on job type which is acceptable. 3.21% think job satisfy is depend on job value when compared with the others, friends, 2.99% is depend on job type that suit their characteristic.

2.61% of non-employment think the ideal job is the job that is acceptable such as the government job.

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้
แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกพลศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน

(รศ.วาสนา คุณาอภิสิทธิ์)

..... กรรมการ

(รศ.เทเวศร์ พริยะพจนท์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(รศ.วาสนา คุณาอภิสิทธิ์)

..... กรรมการ

(รศ.เทเวศร์ พริยะพจนท์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อ.แผน เจียรระนัย)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกพลศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ 10 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2538

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์वासना คุณาอภิสิทธิ์ ประธานคณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์เทเวศร์ พิริยะพจน์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และอาจารย์แผน เจียรนะย์ กรรมการสอบปริญญานิพนธ์เพิ่มเติม ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาในการให้การเสนอแนะ แก้ไข ปรับปรุงข้อบกพร่อง ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับ เป็นอย่างยิ่งจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณอาจารย์บัณฑิตที่จบปีการศึกษา 2535 ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ทำให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลนำมาวิเคราะห์อย่างถูกต้อง และขอขอบคุณเพื่อน ๆ ที่ได้ให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด ณ โอกาสนี้ด้วย

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอโน้มรำลึกถึงพระคุณของบิดา มารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนถ่ายทอดความรู้ต่างๆ ให้ผู้วิจัยมีความรู้และสามารถนำความรู้นั้นมาทำการวิจัยครั้งนี้ได้

กฤตติกา จินตกานนท์

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ.....	1
	คำนำ.....	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
	ความหมายของการมีงานทำและการว่างงาน.....	9
	โอกาสในการเข้ารับราชการครูของบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษา....	12
	การสำรวจการมีงานทำของบัณฑิต.....	14
	การศึกษาสภาพการทำงานของบัณฑิตสาขาต่าง ๆ.....	18
	<u>งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง</u>	25
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	28
	แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง.....	28
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	30
	วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล.....	32
	วิธีจัดกระทำกับข้อมูล.....	32

4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
	ข้อตกลงเกี่ยวกับการวิเคราะห์และแปลผล.....	34
	ผลการศึกษาค้นคว้า.....	34
5	บทย่อ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	59
	บทย่อ.....	59
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	61
	อภิปรายผล.....	66
	ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	71
	ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	72
	บรรณานุกรม.....	74
	ภาคผนวก.....	79
	ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	88

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2534 แยก	29
	ตามสถาบันต่าง ๆ	
2	สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง	35
3	งานที่ปฏิบัติ ลักษณะงาน และรายได้จากการทำงาน	36
4	ข้อมูลองค์ประกอบและแหล่งที่มาของการได้งาน	38
5	ความมั่นคงของงาน	40
6	ความพึงพอใจในงานในด้านต่าง ๆ	41
7	ลักษณะงานของบัณฑิตทำที่ทำงานราชการ	42
8	ข้อมูลองค์ประกอบและแหล่งที่มาของการได้งานของบัณฑิตทำที่	43
	ทำงานราชการ	
9	ความมั่นคงของงานของบัณฑิตทำที่ทำงานราชการ	45
10	ความพึงพอใจในงานของบัณฑิตทำที่ทำงานราชการในด้านต่าง ๆ	46
11	ลักษณะงานของบัณฑิตทำที่ทำงานหน่วยงานเอกชน	47
12	ข้อมูลองค์ประกอบและแหล่งที่มาของการได้งานของบัณฑิตที่	48
	ทำงานหน่วยงานเอกชน	
13	ความมั่นคงของงานของบัณฑิตทำที่ทำงานหน่วยงานเอกชน	50
14	ความพึงพอใจในงานของบัณฑิตทำที่ทำงานหน่วยงานเอกชน	51
	ในด้านต่าง ๆ	
15	ลักษณะงานของบัณฑิตทำที่ทำงานอิสระ	52
16	ข้อมูลองค์ประกอบและแหล่งที่มาของการได้งานของบัณฑิต	53
	ที่ทำงานอิสระ	

17	ความมั่นคงของงานของบัณฑิตทำที่ทำงานอิสระ	55
18	ความพึงพอใจในงานของบัณฑิตทำที่ทำงานอิสระในด้านต่าง ๆ	58
19	ลักษณะงานในอุดมคติของบัณฑิตที่ว่างงาน	57

บทที่ 1

บทนำ

คำนำ

ความมุ่งหวังของผู้สำเร็จการศึกษาทุกคน คือ การมีงานทำ สภาวะการว่างงานของบัณฑิตเป็นผลเสียดต่อเศรษฐกิจของชาติ เพราะบุคคลที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี เหล่านี้ได้รับการศึกษามาเป็นอย่างดี หากสำเร็จการศึกษาแล้วไม่มีงานทำจะ เป็นการสูญเปล่าอย่างน่าเสียดาย เพราะเงินงบประมาณที่ใช้ในการจัดการศึกษา ค่าใช้จ่ายของผู้เรียน และเวลาที่เสียไปในการศึกษานั้นมีค่ามาก (สุกิตติ กระจำนงเผ่า. 2523 : 17 และ อรษา บุญศรี. 2523 : 13)

จากการศึกษาของ มนตรี เจือกโวัน (2527) พบว่า พ.ศ.2527 การว่างงานโดยเปิดเผยอยู่ในอัตราร้อยละ 2 ถึง 3 ของกำลังแรงงาน หรือประมาณ 300,000 คน ซึ่งในจำนวนผู้ว่างงานเหล่านี้เป็นกลุ่มผู้ว่างงานที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี เรียกว่า บัณฑิตตกงาน มีอยู่เป็นจำนวนมาก

สภาวะการว่างงานเกิดเนื่องจาก จำนวนบัณฑิตจบการศึกษาออกมามีมากกว่าตำแหน่งงานที่สามารถรับได้ในแต่ละปี ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 และฉบับที่ 4 รัฐเร่งการศึกษาในระดับอุดมศึกษาตามแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์ทางการศึกษา ซึ่งเชื่อว่า กำลังคนในระดับสูง เป็นองค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาประเทศ ผลจากการเพิ่มปริมาณการผลิตในระดับอุดมศึกษา ทำให้ปัจจุบันมีการผลิตบัณฑิตในบางสาขาออกมาเกินความต้องการ

บัณฑิตทางพลศึกษา เป็นอีกสาขาหนึ่งที่ประสบกับภาวะดังกล่าว และในปัจจุบันมีสถาบันต่าง ๆ ทั้งมหาวิทยาลัยในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค วิทยาลัยพลศึกษา

และวิทยาลัยครู ต่างก็ยังผลิตบัณฑิตสาขาพลศึกษาอยู่ แม้ว่าปัญหาการว่างงานของบัณฑิต เป็นที่ยอมรับกันอยู่ในปัจจุบันก็ตามแต่ เพื่อสนองความต้องการของผู้เรียน ทำให้สถาบันต่าง ๆ ไม่สามารถลดการผลิตบัณฑิตลงได้

ตั้งแต่รัฐบาลสมัย พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี มาจนถึงปัจจุบันได้มีนโยบายควบคุมอัตราข้าราชการ ทำให้มีการบรรจุบุคคลเข้ารับราชการน้อยลง แต่ค่านิยมในการทำงานของบัณฑิตยังต้องการทำงานที่มีเกียรติ มีความมั่นคง รายได้สูง และเป็นงานสบาย บัณฑิตจึงมุ่งหวังเข้ารับราชการเป็นส่วนใหญ่ จากการศึกษาของ รจนา กุลรัตน์ และคนอื่น ๆ (2529 : 30) ซึ่งพบว่า งานที่บัณฑิตมีความสนใจทำมากที่สุดคือ งานราชการ ดังนั้น การที่บุคคลมุ่งทำงานตามอุดมคติของตนเอง จึงทำให้เกิดการแย่งงานกันทำ เพราะคนมากกว่างาน จึงเกิดการว่างงานขึ้น

ปัญหาการว่างงานของบัณฑิตสาขาพลศึกษาก็มีปัญหา เช่น เดียวกันกับบัณฑิตสาขาอื่นๆ และยังทวีความรุนแรงขึ้นทุกปี การลดความรุนแรงของปัญหาโดยตรง ด้วยการเพิ่มตำแหน่งงานและการลดการผลิตบัณฑิตให้น้อยลงนั้น ไม่สามารถแก้ปัญหาลงได้หมดสิ้นไป ดังนั้นจึงควรให้ความสำคัญและศึกษางานอิสระอื่น ๆ นอกเหนือจากงานในระบบราชการที่เป็นสัมมาอาชีพ ซึ่งทำให้บัณฑิตมีรายได้สามารถพึ่งพาตนเองได้โดยไม่เป็นภาระแก่ผู้อื่น

บัณฑิตสาขาพลศึกษามีคุณลักษณะพิเศษแตกต่างจากบัณฑิตในสาขาอื่นคือ มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีความรู้และทักษะในเรื่องการเล่นกีฬา และการออกกำลังกาย มีความเป็นผู้นำ และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ด้วยอาศัยคุณลักษณะเหล่านี้จึงควรสามารถหางานทำได้หลากหลาย สาเหตุหนึ่งของการที่บัณฑิตยังคงว่างงานเป็นจำนวนมากในปัจจุบัน เพราะยังขาดทัศนคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพ และยังขาดข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของงานในประเภทต่าง ๆ

เพื่อลดความรุนแรงของปัญหา ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาถึงสภาวะการมีงานทำของบัณฑิตสาขาพลศึกษาโดยมุ่งนำเสนอถึง ประเภท และลักษณะของงาน ปริมาณ สัดส่วนของผู้ประกอบอาชีพต่างๆ รายได้ ความมั่นคง ความพึงพอใจในการทำงาน

ในแต่ละประเภท หนึ่ง ผู้วิจัยต้องการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะสำคัญที่ทำให้บัณฑิตได้งานทำ ที่มาของการได้งาน ระยะเวลา และทุนที่ใช้ในการหางานความรู้ และทักษะที่มีประโยชน์ในการทำงาน เพื่อให้บัณฑิตสาขาพลศึกษาและผู้ที่กำลังศึกษาในสาขาพลศึกษาได้ทราบข้อมูลดังกล่าว จะได้ให้มีทัศนคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพ และเตรียมตัวให้พร้อมสำหรับการจะออกไปประกอบอาชีพต่าง ๆ ดังกล่าว

ผลจากการศึกษาค้นคว้านี้จะช่วยให้บัณฑิตมีความรู้ความสามารถในการสร้างงานให้ตนเองหลังจากการได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะงาน และเปลี่ยนแปลงเจตคติในการทำงาน ได้ทราบโอกาสและข้อจำกัดในการทำงานประเภทต่าง ๆ ผู้ที่กำลังศึกษาในสาขาพลศึกษาจะได้มีการเตรียมตัวให้พร้อมในการออกไปสู่ตลาดแรงงานหลังจบการศึกษา ส่วนนักเรียนที่มีความสนใจที่จะเรียนต่อในสาขาพลศึกษามีโอกาสได้รับการแนะแนวที่ถูกต้อง และสถาบันการศึกษาที่ทำหน้าที่ผลิตบัณฑิตสาขาพลศึกษาก็จะได้ทราบถึงความจำเป็น และจัดหลักสูตรประสบการณ์ที่มีประโยชน์ต่อการทำงานของบัณฑิตเสริมเข้าไปเพื่อให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น นอกจากนั้นยังเป็นการสร้างค่านิยมในการทำงานของบัณฑิตให้ถูกต้อง และสอดคล้องกับสถานการณ์ในสังคมปัจจุบันต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาภาวะการมีงานทำของบัณฑิตสาขาพลศึกษา ในด้านต่างๆ คือ ประเภทของงาน ลักษณะของงานและรายได้ องค์กรประกอบและที่มาของการได้งาน ความมั่นคงของงาน ความพึงพอใจในงาน และการว่างงาน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้านี้เป็นการศึกษาสภาวะการมีงานทำของบัณฑิตสาขาพลศึกษาที่แตกต่างจากงานวิจัยที่ได้เคยทำมาแล้ว กล่าวคือ เป็นการศึกษาในรายละเอียดถึงลักษณะของงาน ได้แก่ งานราชการ งานประเภทอื่น และการว่างงาน โดยมุ่งไปทำงานประเภทอื่น นอกเหนือจากงานราชการ เพื่อหาทางให้บัณฑิตรุ่นใหม่ได้ทำงานประเภทนี้มากขึ้นในอนาคต ผู้วิจัยเห็นความจำเป็นที่จะได้ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของงาน เพื่อเป็นการขยายตลาดแรงงานของบัณฑิตสาขาพลศึกษาให้กว้างยิ่งขึ้น ทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อสถาบันการศึกษาในการจัดหลักสูตร ประสบการณ์ ตลอดจนสร้างเสริมเจตคติให้แก่บัณฑิต ให้เอื้อต่อการทำงานประเภทนี้มากขึ้น นอกจากนี้งานวิจัยยังมุ่ง เน้นลักษณะส่วนตัว และความสามารถพิเศษของบัณฑิตที่มีประโยชน์ในการหางาน ความคิดเห็นต่องานที่ทำ ระยะเวลาในการรองาน และเหตุผลที่บัณฑิตยังหางานทำไม่ได้ ข้อเท็จจริงที่ค้นพบจะเป็นประโยชน์ในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ทำให้ผู้ที่อยู่ในวงการพลศึกษาและผู้เกี่ยวข้องได้ทราบถึงปัญหาในการทำงาน และการหางานทำของบัณฑิตจากข้อมูลปริมาณการว่างงานของบัณฑิตการทำงานที่มีรายได้ต่ำ งานที่ขาดความมั่นคง ความไม่พึงพอใจในงานที่ทำ อันจะเป็นแนวทางในการร่วมมือกันแก้ปัญหาโดยการเสนอโยบาย วางแผนการศึกษาในการจัดการศึกษาสำหรับบัณฑิตสาขาพลศึกษาต่อไป

2. บัณฑิตรุ่นใหม่ทราบข้อมูล เกี่ยวกับคุณลักษณะและความสามารถพิเศษของบัณฑิตที่มีงานทำ ที่มาของการได้งาน โอกาสที่จะได้เข้าทำงานแต่ละประเภท และลักษณะงานที่บัณฑิตรุ่นก่อนหาได้ ผลจากการทราบข้อมูลนี้จะเป็นการขยายตลาดแรงงานให้กว้างมากขึ้น ช่วยให้นักศึกษามีการเตรียมตัวที่ดีสามารถแข่งขันกับบัณฑิตจากสถาบันอื่น เป็นการเพิ่มโอกาสในการมีงานทำมากขึ้น

3. สถาบันการศึกษาสามารถปรับปรุงการจัดหลักสูตรและประสบการณ์ให้กับบัณฑิตสาขาพลศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เมื่อได้ทราบข้อมูลจากการวิจัยเป็นต้นว่า ลักษณะงานประเภทไม่ตรงสาขาพลศึกษา เป็นงานประเภทใด ต้องการทักษะความรู้ ความสามารถตลอดจนทัศนคติด้านใด สถาบันการศึกษาสามารถปรับหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับงานประเภทนั้นมากขึ้น ตลอดจนเสริมสร้างทัศนคติในการทำงานประเภทนี้ให้แก่บัณฑิต

4. นักเรียนที่สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย จะได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับโอกาสการมีงานทำของบัณฑิตสาขาพลศึกษา เป็นแนวทางในการเลือกศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาอาจช่วยลดปริมาณการผลิตของบัณฑิตในสาขานี้ลง เมื่อนักเรียนได้ทราบถึงสภาวะการว่างงานของบัณฑิต อาจมีผลให้นักเรียนตัดสินใจเลือกเรียนในสาขาอื่นมากขึ้น หรือบางส่วนอาจตัดสินใจไม่เรียนต่อ ทำให้ปริมาณของผู้เรียนลดลง

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยทำการศึกษา เฉพาะผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาพลศึกษาที่จบการศึกษา เมื่อปีการศึกษา 2534 เพราะเป็นการศึกษาถึงกระบวนการหางานที่เป็นกระบวนการต่อเนื่อง ซึ่งบัณฑิตที่จบการศึกษา เมื่อปีการศึกษา 2534 มีช่วงระยะเวลาในการหางานที่เหมาะสม เพราะมีโอกาสในการพยายามการหาข่าวสารข้อมูล และการตัดสินใจ สามารถศึกษาถึงระยะเวลาในการรองาน ความคิดเห็นต่องานที่ทำ ในด้านความพึงพอใจและความมั่นคง สามารถแบ่งประเภทการทำงานของบัณฑิตและปริมาณของบัณฑิตว่างงานได้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการสุ่มจากบัณฑิตสาขาพลศึกษาที่สำเร็จการศึกษา เมื่อปีการศึกษา 2534 จากมหาวิทยาลัยส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และวิทยาลัยครูทั่วประเทศ ซึ่งเป็นประชากรจำนวนทั้งสิ้น 917 คน

2. ตัวแปร ตัวแปรที่ทำการศึกษามีดังนี้

1. ปริมาณสัดส่วนของบัณฑิตที่ประกอบอาชีพในแต่ละประเภทงาน
2. ที่มาของการได้งานแต่ละประเภท
3. เวลาและทุนที่ใช้ในการหางาน
4. รายได้ของการทำงานในแต่ละประเภท
5. ความมั่นคงในการทำงาน
6. ความพึงพอใจในงานที่ทำ
7. คุณลักษณะ ความสามารถพิเศษ และปัจจัยอื่น ๆ ที่เป็น

องค์ประกอบในการได้งาน

8. สาเหตุของการว่างงาน
9. งานในอุดมคติของบัณฑิตว่างงาน
10. ลักษณะและที่มาของงานอื่น ๆ นอกกรอบราชการที่มีรายได้ดี

มีความมั่นคงสูง และบัณฑิตมีความพึงพอใจในการทำงาน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บัณฑิตสาขาพลศึกษา หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี
2534 จากมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครูทุกแห่งทั้งหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต, การ
ศึกษาศาสตรบัณฑิต, ศิลปศาสตรบัณฑิต, และวิทยาศาสตร์บัณฑิต

2. งานที่ปฏิบัติ หมายถึง งานที่บัณฑิตทำอยู่ในปัจจุบัน แบ่งออกเป็น

- 2.1 รับราชการครู
- 2.2 พนักงานครูเทศบาล ข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร
- 2.3 ข้าราชการสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
- 2.4 ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการทหาร ข้าราชการตำรวจ
- 2.5 พนักงานรัฐวิสาหกิจ

2.6 ลูกจ้างหน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจ

2.7 งานเอกชน

2.8 งานอิสระ

3. ลักษณะของงาน และรายได้ หมายถึง งานที่ตรงหรือไม่ตรงกับ
สาขาพลศึกษา และรายได้ที่ได้รับจากการทำงานต่อ เดือน

3.1 งานตรงสาขาพลศึกษา

3.2 งานที่ใช้ความรู้ทางพลศึกษา เข้ามาเกี่ยวข้อง

3.3 งานไม่ตรงกับสาขาพลศึกษา

3.4 รายได้สูงกว่าวุฒิ

3.5 รายได้ตามวุฒิ

3.6 รายได้ต่ำกว่าวุฒิ

4. การว่างงาน หมายถึง บัณฑิตที่ขณะสำรวจยังไม่ได้ทำงาน
แบ่งออกเป็น

4.1 ว่างงานแต่ไม่ประสงค์จะทำงาน

4.2 ว่างงานแต่มีความประสงค์จะทำงาน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ได้มีการศึกษาวิจัย เกี่ยวกับการมีงานทำของบัณฑิต ปัญหาการว่างงานของบัณฑิต การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาในระดับและสาขาต่าง ๆ รวมทั้งการศึกษารายละเอียดเฉพาะสาขาพลศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอดังรายละเอียดต่อไปนี้

ความหมายของการมีงานทำและการว่างงาน

การมีงานทำ

การมีงานทำ หมายถึง ภาวะที่บุคคลผู้อยู่ในกำลังแรงงานตั้งแต่อายุ 11 ปีขึ้นไปทุกคน ซึ่งในสปีดาร์แห่งการสำรวจเป็นผู้มีงานทำโดยรับค่าจ้าง เงินเดือน ผลกำไร ส่วนแบ่งหรือค่าตอบแทนที่มีลักษณะอย่างอื่น สำหรับผลงานที่ทำหรือผู้ที่อยู่ในสปีดาร์แห่งการสำรวจไม่ได้ทำงาน แต่ยังคงมีตำแหน่งหน้าที่การงาน หรือธุรกิจของตนเอง ได้หยุดงานชั่วคราว เนื่องจากเจ็บป่วย หยุดพักผ่อน หรือหยุดพักงานด้วยเหตุผลอื่นใด และจะได้รับค่าจ้างในระหว่างที่หยุดงานหรือไม่ก็ตาม ตลอดจนผู้ซึ่งในสปีดาร์แห่งการสำรวจไม่ได้ทำงาน และไม่ได้หางานทำ เพราะรอการบรรจุเข้าทำงาน หรือรอการกลับเข้าทำงานในหน้าที่เดิมในกำหนดเวลา 30 วัน นับจากวันสัมภาษณ์ หรือผู้ที่ทำงานโดยไม่ได้รับค่าจ้างในวิสาหกิจ หรือในไร่นา เกษตรของหัวหน้าครัวเรือน หรือสมาชิกในครัวเรือนที่มีความสัมพันธ์กันทางญาติ โดยการสมรส หรือ รับมาเป็นบุตรบุญธรรม และเป็นผู้ที่มีชั่วโมงการทำงานตั้งแต่ 20 ชั่วโมงขึ้นไป

✓ การว่างงาน

การว่างงาน หมายถึง ภาวะที่ผู้อยู่ในกำลังแรงงานปราศจากงานทำ ทั้งที่ต้องการทำงานในอัตราค่าจ้างที่เป็นอยู่ในท้องตลาดขณะนั้น สภาพการณ์เช่นนี้ ผู้ว่างงานหรืออีกนัยหนึ่งนิยมเรียกกันว่า "ผู้ไม่มีงานทำ" จึงหมายถึง ผู้ที่มีอายุ ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป ซึ่งในสัปดาห์แห่งการสำรวจไม่ได้ทำงานใด ๆ ทั้งสิ้น และประสงค์ที่จะทำงาน และสามารถทำงานได้ถ้ามีงานให้ทำ ซึ่งหมายถึง (1) ผู้ที่อยู่ในระหว่างสัปดาห์แห่งการสำรวจไม่ได้ทำงานใดๆ ทั้งสิ้น แต่ได้ออกหางานทำ โดยไปติดต่อสถานธุรกิจต่างๆ หรือได้ส่งใบสมัครงานทางไปรษณีย์ หรือ (2) ผู้ที่ไม่ได้ทำงานใด ๆ ทั้งสิ้นในระหว่างสัปดาห์แห่งการสำรวจ และไม่ได้หางานทำ เนื่องจากเจ็บป่วย และถ้าไม่เจ็บป่วยก็จะหางานทำ (3) ผู้ที่ไม่ได้ทำงานใด ๆ ทั้งสิ้น ในระหว่างสัปดาห์แห่งการสำรวจ และไม่ได้หางานทำ เนื่องจากคิดหรือรู้ว่า หางานทำไม่ได้ (4) ผู้ที่ทำงานให้แก่ครอบครัวโดยไม่ได้รับค่าจ้าง ซึ่งมี ชั่วโมงทำงานน้อยกว่า 20 ชั่วโมง และต้องการทำงานเพิ่มขึ้น

ในทางทฤษฎี การว่างงาน หมายถึง ปรากฏการณ์ที่อุปสงค์มีน้อยกว่า อุปทานในตลาดแรงงาน ทำให้แรงงานส่วนหนึ่งไม่มีงานทำ ณ ระดับอัตราค่าจ้างที่เป็นอยู่ในท้องตลาดขณะนั้น การแก้ไขปัญหการว่างงาน จึงได้แก่ การเพิ่มอุปสงค์ หรือลดอุปทานแรงงาน ด้วยการลดหรือเพิ่มอัตราค่าจ้าง แต่ในทางปฏิบัติ ตามความเป็นจริง เรื่องมันมิได้เป็นไปโดยง่ายเช่นนี้

ประเภทของการว่างงาน

นักเศรษฐศาสตร์ได้พยายามจำแนกการว่างงานออกเป็นประเภทต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. การว่างงานชั่วคราว หมายถึง การว่างงานที่เนื่องมาจากสภาพความไม่พร้อมหรือความขัดข้องบางประการ เช่น ผู้ที่คิดจะเปลี่ยนงานได้ออกจากงานเดิม หรือผู้ที่ออกจากกำลังแรงงานไปแล้วนาน ๆ แล้วคืนเข้าสู่กำลังแรงงานอีก หรือผู้ที่เข้าสู่กำลังแรงงานใหม่ๆ ยังไม่สามารถที่จะหางานใหม่ที่ถูกต้องกับความ

ถนัด หรือความชอบของตนได้ หรือผู้ที่ต้องออกจากงานเพราะการพิพาทกับนายจ้าง และยังไม่สามารถที่จะหางานทำได้ในสัปดาห์ที่มีการสำรวจ การว่างงานแบบนี้เป็นการว่างงานที่มีลักษณะชั่วคราวและเป็นการว่างงานตามปกติ เป็นการว่างงานช่วงสั้น ๆ เพราะในขณะที่มีผู้ว่างงาน ตำแหน่งว่างงานก็ยังมีมากในตลาดแรงงาน เมื่อผู้ว่างงานปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และลักษณะของงานใหม่ได้แล้ว การว่างงานก็จะสิ้นสุดลง

2. การว่างงานตามวัฏจักร หมายถึง การว่างงานที่เกิดขึ้นเพราะความเสื่อมถอยทางธุรกิจที่มีการผันผวน ผันแปรขึ้นลงอยู่ตลอดเวลา เกิดขึ้นเมื่ออุปสงค์รวมมีน้อยกว่าอุปทานรวม เมื่อธุรกิจตกต่ำเสื่อมถอย ผู้ผลิตจะลดระดับการผลิต ลดระดับการจ้างงาน คนงานส่วนหนึ่งจะกลายเป็นผู้ว่างงาน

3. การว่างงานตามฤดูกาล หมายถึง ภาวะที่คนไม่มีงานทำเพราะฤดูกาลเปลี่ยนแปลงไปทำให้ดินฟ้าอากาศไม่อำนวยให้มีการงานทำ เช่น ชาวนากลายเป็นผู้ว่างงานการเกษตรในหน้าแล้ง ช่างก่อสร้างกลายเป็นผู้ว่างงานในหน้าฝน เพราะฝนตกชุก น้ำท่วม ช่างฟ้อน นักแสดง และผู้ทำงานในกิจการโรงแรม ธุรกิจการท่องเที่ยว ว่างงาน เพราะฤดูกาล หรือเทศกาลท่องเที่ยวสิ้นสุดลง เป็นต้น

4. การว่างทางโครงสร้าง หมายถึง การว่างงานที่เกิดจากโครงสร้างของระบบเศรษฐกิจที่ไม่เหมาะสมปรับตัวไม่ได้หรือปรับตัวได้ช้า ต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น เศรษฐกิจมีการผูกขาดการผลิต และการจ้างแรงงาน ทำให้ระดับของการจ้างแรงงาน หรือระดับของการมีงานทำ ถูกกักไว้ให้อยู่ในระดับต่ำ ๆ เมื่อภาวะทางด้านประชากร และกำลังแรงงานเปลี่ยนแปลงไป ตลาดแรงงาน ไม่อาจรองรับผู้เข้าตลาดแรงงานใหม่ ๆ ได้ การว่างงานจึงเกิดขึ้น หรือในกรณีที่อัตราค่าจ้างไม่อาจลดต่ำได้ เพราะสหภาพแรงงาน และบทบัญญัติเกี่ยวกับค่าจ้างขั้นต่ำของรัฐบาล คอปปึงไว้ทั้ง ๆ ที่ภาวะทางเศรษฐกิจไม่อำนวยผลิตภาพของแรงงานตกต่ำทำให้ภาวะการว่างงานคงอยู่ เพราะผู้ผลิตไม่สามารถเพิ่มขยายระดับการผลิตได้ด้วยการขยายระดับของการมีงานทำ หรือ

การจ้างแรงงานเพิ่มเติม ถ้ายังผู้ผลิตหันไปใช้วิทยาการทางเทคนิคการผลิตแบบก้าวหน้าชนิดที่ประหยัดแรงงานหรือทดแทนแรงงานด้วยแล้ว การว่างงานประเภทนี้ก็ยิ่งจะมีมาก และเรื้อรังมากขึ้น

5. การว่างงานแอบแฝง หมายถึง การว่างงานที่ไม่ปรากฏโดยชัดเจน เป็นการว่างงานอันเนื่องมาจากแรงงาน แย่งงานกันทำ หรือการใช้แรงงานเกินความจำเป็นในแหล่งการผลิตแหล่งใดแหล่งหนึ่ง จนกระทั่งผลิตภาพของแรงงานหน่วยหลังมีค่าเท่ากับศูนย์ หรือติดลบ ส่วนใหญ่แล้วการว่างงานประเภทนี้เกิดขึ้นในภาคเกษตรกรรม ผู้ทำงานด้านการเกษตรเป็นผู้ว่างงานแอบแฝงมากที่สุด โดยเฉพาะในประเทศที่กำลังพัฒนา

6. การว่างงานในลักษณะของการมีงานทำต่ำระดับ หมายถึง ภาวะที่บุคคลผู้มีงานทำ ทำงานไม่เต็มขีดความสามารถ บุคคลประเภทนี้ จึงได้ชื่อว่า "ผู้ทำงานต่ำระดับ" ลักษณะของการทำงานต่ำระดับนี้ องค์การแรงงานระหว่างประเทศ ได้กำหนดไว้ 2 ลักษณะคือ

(1) การทำงานต่ำระดับที่เห็นได้ชัด หมายถึง การที่ผู้มีงานทำทำงานเฉพาะบางเวลา ทำงานน้อยกว่าเวลาทำงานปกติ โดยไม่สมัครใจที่จะทำเช่นนั้น หากมีเวลาหรือมีงานให้ทำมากกว่านี้ ก็ยินดีและเต็มใจที่จะทำ

(2) การทำงานต่ำระดับที่เห็นได้ไม่ชัด หมายถึง ผู้มีเวลาทำงานเต็มตามเวลาทำงานตามปกติ แต่ได้ทำงานซึ่งใช้ความรู้ และความสามารถต่ำกว่าความรู้ และขีดความสามารถที่ตนมีอยู่ หรือมีรายได้จากการทำงานต่ำกว่าระดับที่ควรจะได้ หากได้ทำงานที่ใช้ความรู้ ความสามารถ ตามขีดความรู้ความสามารถของตน หรือผลผลิตที่ได้จากการทำงานต่ำกว่าผลผลิตที่ควรได้ตามความสามารถ

สาเหตุของการว่างงาน

1. จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา และอาชีวศึกษาเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจได้สำรวจเมื่อ พ.ศ. 2518 พบว่ามีผู้สำเร็จระดับอุดมศึกษาใน พ.ศ. 2517 และยังไม่ได้ทำงานประมาณ 61

เปอร์เซ็นต์ ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวะใน พ.ศ. 2516-2517 ที่ไม่ได้ทำงานประมาณ 60-70 เปอร์เซ็นต์ และใน พ.ศ. 2519 คาดว่าจะมีอัตราผู้สำเร็จการศึกษามากขึ้น และการว่างงานจะเพิ่มขึ้นด้วยมีข้อน่าสังเกตว่าในระยะ 5 ปีที่แล้ว กำลังแรงงานเพิ่มขึ้น 2.3 ล้านคน แต่การจ้างแรงงานเพิ่มขึ้นมีเพียง 1.3 ล้านคน

การว่างงานของผู้สำเร็จการศึกษาในระดับที่สำรวจได้เพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ และทางฝ่ายนางจ้างนั้น ถึงแม้ว่าจะมีความต้องการจ้างงาน แต่ก็ไม่สามารถจะหาคนที่มึลักษณะตรงกับที่ต้องการได้ ซึ่งหมายถึงความไม่สมดุลของกำลังแรงงานในระดับต่าง ๆ ซึ่งส่วนแต่สิ้นเปลืองงบประมาณทั้งของผู้สำเร็จการศึกษาของชาติ ซ้ำยังเป็นอุปสรรคต่อการพิจารณา เศรษฐกิจและสังคมส่วนรวมของประเทศอีก

2. การว่างงานอาจมีสาเหตุมาจากการเลือกงาน กล่าวคือ คนไทยส่วนใหญ่นิยมรับราชการ เพราะถือกันว่าเป็นงานที่มีเกียรติ มีศรัทธาบรรดาศักดิ์ ตลอดจนอภิสิทธิ์ต่าง ๆ ประชาชนจึงมุ่งที่จะเข้ารับราชการในเบื้องต้น คำนิยมในเรื่องรับราชการมีบทบาทกระทบกระเทือนต่อการทำงานอยู่ไม่น้อย คือคนส่วนมากพยายามเข้าสอบแข่งขันชิงตำแหน่งทางราชการ ซึ่งปรากฏว่าไม่เพียงพอที่จะรับได้ทั้งหมด เป็นผลให้เกิดการว่างงาน (สุพัตรา สุภาพ. 2532 : 3-8)

โอกาสในการเข้ารับราชการครูของบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษา

ระหว่างวันที่ 7-28 ธันวาคม 2527 กรุงเทพมหานครประกาศรับสมัครผู้สำเร็จปริญญาตรีทางการศึกษา เพื่อสอบแข่งขันบรรจุเข้าเป็นข้าราชการครูของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ปรากฏว่ามีผู้สมัครเข้าสอบแข่งขันเป็นจำนวนมากถึง 12,933 คน ขณะที่กรุงเทพมหานครมีอัตราบรรจุเพียง 84 อัตราเท่านั้น ในการรับสมัครสอบบรรจุครูของสำนักงานการประถมศึกษาเขต 5 ตั้งแต่ปลายเดือนมีนาคม เป็นต้นไป คาดว่ามีผู้สมัครเข้าสอบแข่งขันไม่ต่ำกว่า 15,000 คน ทั้ง ๆ ที่มีอัตรากำหนดไว้เพียง 202 อัตราเท่านั้น

นายชวน หลีกภัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการในสมัยนั้น แจ้งว่า เฉพาะบัณฑิตครุศาสตร์จากวิทยาลัยครู 36 แห่ง ที่จะรับปริญญาบัตรในปีการศึกษา 2528 มีทั้งสิ้น 34,490 คน เป็นครูประจำการที่มีงานประจำอยู่แล้ว 24,821 คน ผู้สำเร็จการศึกษาภาคปกติ 9,669 คน ขณะเดียวกันกระทรวงศึกษาธิการก็แถลง ด้วยว่าในปีการศึกษา 2528 นี้ กรมต่าง ๆ ในกระทรวงศึกษาธิการสามารถที่จะ รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับต่าง ๆ เข้ารับราชการได้ไม่เกิน 4,500 คน จะเห็น ได้ว่า จำนวนอัตราใหม่ที่กระทรวงศึกษาธิการสามารถรับได้ไม่เกิน 4,500 คนนั้น เฉพาะบัณฑิตครุศาสตร์จากวิทยาลัยครู 36 แห่ง สังกัดกรมการฝึกหัดครูที่สำเร็จ ในภาคปกติ 9,669 คน ก็เกินแล้ว ยังไม่นับรวมเอาบัณฑิตจากคณะศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์จากมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ซึ่งมีปริมาณการผลิตเป็นจำนวนค่อนข้างมาก อยู่แล้ว ภาพของบัณฑิตครูที่ต้องว่างงานและต้องสอบแข่งขันในแต่ละตลาดแรงงาน ย่อมไม่ยากที่จะมองเห็น (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู. 2529 : 4)

จากการศึกษาของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู แสดงให้เห็นว่า โอกาสที่บัณฑิตทางวิชาการศึกษาจะได้งานราชการที่ตนมุ่งหวังมีโอกาสน้อย ดังนั้น บัณฑิตควรหันมาให้ความสนใจงานประเภทอื่น ๆ เพื่อแก้ปัญหการว่างงาน

ในส่วนของกรมสามัญศึกษามีการศึกษาของฝ่ายแผนงาน บุคคล และอัตรา กำลัง กองการเจ้าหน้าที่ กรมสามัญศึกษา (2531) ได้สำรวจสภาพความต้องการ ครูของกรมสามัญศึกษา จากการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคล เข้ารับราชการครู ใน ระหว่างปีการศึกษา 2525-2529 สรุปว่า

ปีการศึกษา 2527 เปิดรับสมัครทั้งสิ้น 2,896 ตำแหน่ง จำนวนผู้สมัคร สอบ 52,967 คน อัตราส่วน 1:18

ปีการศึกษา 2528 เปิดรับสมัครทั้งสิ้น 1,553 ตำแหน่ง จำนวนผู้สมัคร สอบ 62,156 คน อัตราส่วน 1:40

ปีการศึกษา 2529 เปิดรับสมัครทั้งสิ้น 2,659 ตำแหน่ง จำนวนผู้สมัคร สอบ 106,503 คน อัตราส่วน 1:40

จากข้อมูลเห็นได้ว่า อัตราการแข่งขันในการสอบบรรจุเข้ารับราชการ มีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี ทั้ง ๆ ที่อัตราการรับสมัครไม่ได้ลดลงเป็นเพราะสถาบันการศึกษาได้มีนโยบายจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยเฉพาะสาขาวิชาการศึกษาเพิ่มมากขึ้น โอกาสในการเข้ารับราชการของบัณฑิตจึงน้อยลงทุกปี

ในส่วนของสาขาพลศึกษา จากการสำรวจเมื่อปีการศึกษา 2529 พบว่า กรมสามัญศึกษามีอัตราบรรจุคนเข้ารับราชการครูสาขาวิชาพลศึกษาจำนวน 30 คน มีผู้สมัคร 1,630 คน ผู้เข้าสอบ 1,153 คน คิดเป็นอัตราส่วน 1: 54 ผู้สอบได้ 16 คน ได้รับการบรรจุ 12 คน การสอบครั้งที่ 2 ปีการศึกษา 2529 ในสาขาพลศึกษามีผู้สมัครสอบ 2,904 คน ผู้เข้าสอบ 2,609 คน สอบได้ 1,696 คน ได้รับการบรรจุ 187 คน (กองการเจ้าหน้าที่ กรมสามัญศึกษา. 2532 : 7)

จะเห็นได้ว่าโอกาสในการเข้ารับราชการของบัณฑิตสาขาพลศึกษาแต่ละครั้งมีโอกาสน้อยมาก บางครั้งมีโอกาสเพียง 1 ใน 100 เท่านั้น ดังนั้น การศึกษาเกี่ยวกับงานด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากงานราชการจึงมีความสำคัญ

การสำรวจการมีงานทำของบัณฑิต

เอกสารและงานวิจัยที่ศึกษาในเรื่องสถานะการมีงานทำของบัณฑิตมีการศึกษาในหลายหน่วยงานทั้งที่ศึกษาโดยส่วนรวมของบัณฑิตทุกสาขา บัณฑิตครุศาสตร์ จากวิทยาลัยครู และบัณฑิตเฉพาะสาขาต่าง ๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ทบวงมหาวิทยาลัยมีการสำรวจบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยของรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชน โดยแบ่งการสำรวจออกเป็น 2 รอบ รอบแรก กำหนดในวันซ่อมรับพระราชทานปริญญาบัตรของบัณฑิตแต่ละสถาบัน เป็นวันสำรวจ ทั้งนี้จะแยกระบบสำรวจพร้อมทั้งรวบรวมแบบสำรวจในวันดังกล่าวครึ่งหนึ่งและจะส่งแบบติดตามผลสำรวจการหางานทำของบัณฑิตไปยังบัณฑิตที่ยังไม่ได้ทำงาน ตามที่อยู่ที่บัณฑิตได้กรอกไว้ครั้งแรก ซึ่งการถามซ้ำครั้งที่ 2 นี้ กำหนดเอาวันที่ 28 กุมภาพันธ์ ของทุกปีเป็นวันสำรวจ ข้อมูลจากการสำรวจเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์

2531 มีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษารุ่นปี 2529-2530 จำนวน 57,360 คน บัณฑิตที่กรอกแบบสำรวจ 47,340 คน ในจำนวนนี้มีบัณฑิตที่ไม่ได้ทำงาน 15,406 คน คิดเป็นร้อยละ 32.54 ของบัณฑิตที่กรอกแบบสำรวจ และในจำนวนบัณฑิตที่ยังไม่ได้ทำงานจำแนกออกเป็น บัณฑิตที่ยังหางานไม่ได้ 7,763 คน คิดเป็นร้อยละ 50.39 บัณฑิตที่ศึกษาต่อ 1,627 คน คิดเป็นร้อยละ 10.56 และบัณฑิตที่ไม่ประสงค์ทำงาน 994 คน คิดเป็นร้อยละ 6.45 (ทบทวนมหาวิทยาลัย. 2531 : 2-3)

จากการสำรวจของทบวงมหาวิทยาลัย เป็นการสำรวจข้อมูลในลักษณะ ส่วนรวมของบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยของรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชน ดังนั้น ผลของการสำรวจจึงทราบข้อมูลที่เป็นภาพรวมของบัณฑิตทุกสาขาและทุกมหาวิทยาลัย ยังมีการสำรวจที่ทำเฉพาะเจาะจงของแต่ละสถาบัน เช่น จากการสำรวจของมหาวิทยาลัยรามคำแหง (2531 : 35-36) ประจำปีการศึกษา 2530 พบว่า จากจำนวนบัณฑิตที่กรอกแบบสำรวจทั้งหมด 18,270 คน เป็นผู้มีงานทำ 9,171 คน คิดเป็นร้อยละ 50.19 ไม่มีงานทำ 9,100 คน คิดเป็น ร้อยละ 49.81 เฉพาะบัณฑิตคณะศึกษาศาสตร์จากผู้กรอกแบบสอบถามทั้งหมด 1,489 คน เป็นผู้มีงานทำ 733 คน คิดเป็นร้อยละ 49.23 เป็นผู้ไม่มีงานทำ 759 คนคิดเป็นร้อยละ 50.77 เหตุผลของการว่างงาน คือ หางานทำไม่ได้เป็นจำนวนมากที่สุด ส่วนบัณฑิตที่มีงานทำแบ่งตามลักษณะงานที่ทำ คือ งานบริษัทเอกชนร้อยละ 56.21 งานราชการร้อยละ 33.97 และงานอาชีพอิสระร้อยละ 8.46

ในส่วนของการฝึกหัดครู ได้มีการศึกษาสภาพการทำงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยครู โดยหลายหน่วยงาน เช่น หน่วยงานนิเทศกรรมการฝึกหัดครู (2529 : 15) ได้มีการทำการศึกษาสถานภาพปัจจุบันของบัณฑิตที่จบจากวิทยาลัยครูว่า มีงานทำมากน้อยเพียงใด โดยการศึกษาจำนวนผู้มีงานทำ ผู้ยังไม่มีงานทำ และผู้ศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษา จากวิทยาลัยครู ปีการศึกษา 2527 จากวิทยาลัยครู 36 แห่ง จำนวน 34,490 คน โดยสุ่มตัวอย่างมา 15 วิทยาลัยครูแห่งละ 120 คน รวม 1,800 คน

ผลการศึกษาพบว่า

1. ผู้สำเร็จการศึกษาไม่มีงานทำร้อยละ 16
2. ในจำนวนผู้มีงานทำร้อยละ 81.5 ทำงานราชการ
3. จำนวนผู้ยังไม่ได้งานทำ เพราะสาเหตุสอบบรรจุไม่ได้

ร้อยละ 76.6

4. เฉพาะสาขาพลศึกษา จากจำนวนที่กรอกแบบสำรวจ 205 คน

จำนวนผู้มีงานทำ 170 คน คิดเป็นร้อยละ 82.9

กองแผนงาน กรมการฝึกหัดครู (2529 : 52-53) ทำการติดตามผล ผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยครู ปีการศึกษา 2529 โดยทำการศึกษาจากบัณฑิต วิทยาลัยครู 36 แห่ง จำนวน 35,607 คน โดยศึกษาการมีงานทำ และการว่างงาน ลักษณะของงาน การนำความรู้ที่เรียนไปใช้ในการทำงาน วิธีการหางาน และการได้งาน ปัญหาและอุปสรรคในการหางานของผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า

1. บัณฑิตภาคปกติ 8,697 คน มีงานทำ 4,635 คน คิดเป็นร้อยละ 53.29 ไม่มีงานทำ 4,026 คน คิดเป็นร้อยละ 46.29 ศึกษาต่อ 36 คน คิดเป็นร้อยละ 0.41

2. บัณฑิตสาขาครุศาสตร์ 8,636 คน มีงานทำ 4,604 คน คิดเป็นร้อยละ 53.31 ไม่มีงานทำ 3,996 คน คิดเป็นร้อยละ 46.27 ศึกษาต่อ 36 คน คิดเป็นร้อยละ 0.24

3. บัณฑิตสาขาพลศึกษา 639 คน มีงานทำ 283 คน คิดเป็นร้อยละ 44.29 ไม่มีงานทำ 353 คน คิดเป็นร้อยละ 55.24 ศึกษาต่อ 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.47

4. วิธีการได้งานของบัณฑิตได้จากการสอบแข่งขันร้อยละ 72.61 ได้รับการคัดเลือกร้อยละ 18.53 ได้รับการติดต่อจากผู้จ้างร้อยละ 0.11 มีคนช่วยเหลือร้อยละ 8.10 มีความสามารถพิเศษร้อยละ 0.05 อื่น ๆ ร้อยละ 0.60

5. การหาแหล่งงานของบัณฑิตที่มีงานทำ ได้จากฟังประกาศทางวิทยุ โทรทัศน์ร้อยละ 60.33 อ่านประกาศจากหนังสือพิมพ์ร้อยละ 28.76 จากบุคคลอื่น

แนะนำช่วยเหลือร้อยละ 17.73 ไปสมัครด้วยตนเองหรือดูประกาศจากหน่วยงาน ร้อยละ 10.91 ติดต่อกรมแรงงาน หรือสำนักงานจัดหาแรงงาน ร้อยละ 1.83 ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับงานจากวิทยาลัยครูร้อยละ 1.60 อื่น ๆ ร้อยละ 1.64

จากผลการสำรวจส่วนของกรมการฝึกหัดครู ทำให้เห็นว่าจำนวนผู้สำเร็จ การศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษา จากวิทยาลัยครูมีจำนวนเพิ่มขึ้นในแต่ละปี และอัตราการว่างงานก็มีปริมาณสูงขึ้น ถึงแม้จะมีการสำรวจการทำงานของบัณฑิต รวมทุกประเภททั้งงานราชการ รัฐวิสาหกิจ งานเอกชน และงานอิสระ แต่บัณฑิต ก็ยังมีปริมาณการว่างงานสูง แสดงว่ายังมีการทำงานในประเภทอื่นน้อยกว่าที่ควร

สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2529 : 50) ทำการสำรวจการทำงานและ การว่างงานของกำลังคนระดับกลางและระดับสูง พ.ศ. 2529 จากผู้สำเร็จการ ศึกษาประจำปีการศึกษา 2527-2528 โดยการศึกษาจากผู้สำเร็จการศึกษาจาก สถาบันต่าง ๆ 633 แห่ง จำนวน 209,964 คน โดยสุ่มตัวอย่างระดับปริญญาตรี 2,055 คน พบว่า บัณฑิตที่ไม่มีงานทำมีทัศนคติต่อปัญหาการว่างงาน ตามลำดับ ความสำคัญดังนี้

1. รัฐควรจัดให้บริการด้านจัดหางานให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
2. ควบคุมการเข้าทำงานให้เป็นไปอย่างยุติธรรม
3. ควรปรับปรุงหลักสูตรให้มีภาคปฏิบัติมากขึ้น เพื่อให้ตรงกับความต้องการของหน่วยงาน

ต้องการของหน่วยงาน

4. รัฐบาลและธนาคารควรให้เงินกู้ เพื่อการลงทุนแก่ผู้สำเร็จการ ศึกษาที่คิดประกอบอาชีพส่วนตัว

5. ส่งเสริมสวัสดิการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานแต่ละประเภท

ส่วนในด้านความต้องการงานทำของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ยังไม่ได้ งานทำมีความต้องการทำงานราชการและงานที่ตรงกับความรู้ความสามารถ ร้อยละ 83.1

การศึกษาสภาพการทำงานของบัณฑิตสาขาต่าง ๆ

เป็นการศึกษาเพื่อสำรวจการทำงาน ปริมาณการว่างงานรวมทั้งการติดตามผลการทำงานของบัณฑิตในสาขาต่าง ๆ

ในด้านการศึกษาของเอกชน คณะนักศึกษาฝึกหัดครูอาชีวศึกษา (2505 : 28) ได้ติดตามผลศิษย์เก่าวิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพ ปี พ.ศ. 2496-2504 ผลการวิจัย พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาแผนกวิชาเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายนั้นได้งานทำมากที่สุด ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาในแผนกวิชาอาหารและโภชนาการส่วนใหญ่ได้งานทำเกี่ยวกับการควบคุมงานมากกว่าการเป็นครู

จิรา เจือศิริภักดี (2514 : 15) ได้ติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนพยาบาลและอนามัย คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาได้ประกอบอาชีพครูพยาบาลมากที่สุด โดยให้ความเห็นว่าอาชีพนี้มีรายได้พิเศษและมีโอกาสได้ศึกษาต่อ ประกอบกับมีปัญหาผูกพันกับสถานที่ทำงาน แต่ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ก็ไม่ได้ศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไป เนื่องจากมีภาระต้องรับผิดชอบมาก

ทวีป ศิริรัตน์ (2518 : 49) ทำการติดตามผลบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2478-2512 จำนวน 912 คน พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ประกอบอาชีพครู อาจารย์ รองลงมาคือ นักวิเคราะห์วิจัย และอุตสาหกรรม โดยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพอยู่ในกรุงเทพมหานคร ในสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ส่วน เอกราช อุตตระ (2520 : 21) ทำการติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกอุตสาหกรรมศิลป์ เฉพาะผู้ที่ปฏิบัติงานอยู่ในวิทยาลัยครูพบว่า ผู้บังคับบัญชาเห็นว่า ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาอยู่ในเกณฑ์ดีและเสนอแนะให้ปรับปรุงด้านทักษะ และปลูกฝังความรับผิดชอบ การจัดบริการโรงฝึกงาน และความรู้ในการทำอุปกรณ์การสอนให้มากขึ้น ส่วนในด้านของผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่าตนเองมีความรู้ ความสามารถในการ

ปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง แต่มีความภูมิใจในอาชีพอยู่ในเกณฑ์สูง ผู้สำเร็จการศึกษาเสนอแนะให้เพิ่มเติม เรื่องการฝึกงานให้มีความรู้ความชำนาญเพิ่มขึ้น และเพิ่มความรู้เกี่ยวกับงานประดิษฐ์และศิลปหัตถกรรม

กัมพรชัย บุญประกอบ และคนอื่น ๆ (2523 : บทคัดย่อ) สำนวญปัญหาในการหางานทำและการประกอบวิชาชีพของบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ โดยส่งแบบสำรวจทางไปรษณีย์ ผลการศึกษาพบว่า เหตุผลที่บัณฑิตยังหางานทำไม่ได้แตกต่างกันไปตามสาขาวิชาเอกที่เรียน บัณฑิตที่ยังไม่มีงานทำมีความคิดเห็นว่า สาเหตุสำคัญที่ทำให้หางานไม่ได้คือ การที่ตนมีความรู้อย่างผิวเผิน และขาดการเตรียมพร้อมในการเข้าสอบคัดเลือก อัตราการมีงานทำแตกต่างกันตามสาขาวิชาเอกที่สำเร็จการศึกษาเรียงตามลำดับ คือ คณิตศาสตร์ เคมี สถิติ ฟิสิกส์ และชีววิทยา ในด้านความเหมาะสมของหลักสูตรต่อการมีงานทำและการประกอบวิชาชีพ บัณฑิตส่วนใหญ่เห็นว่า วิชาที่เรียนมีประโยชน์พอสมควรแก่การประกอบอาชีพ ส่วนบางวิชาบัณฑิตเห็นว่าไม่มีประโยชน์เลย

เฉลิมเผ่า อจละนันท์ (2526 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลของการมีงานทำ ความพอใจในงาน และศรัทธาของหน่วยงานต่าง ๆ ต่อบัณฑิตของมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีงานทำของบัณฑิต ความพอใจของบัณฑิตในการทำงานตามลักษณะของงานและความก้าวหน้า รายได้ ความถนัด ความสนใจส่วนตัว และความจำเป็น รวมทั้งศึกษาถึงความคิดเห็นของหน่วยงานต่าง ๆ อันได้แก่ หน่วยงานของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และเอกชนที่มีต่อบัณฑิตของมหาวิทยาลัยรามคำแหงที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2522 และ 2523 ผลจากการวิจัยโดยสรุปพบว่า ปัจจัยที่สำคัญที่สุดต่อการมีงานทำของบัณฑิตคือ ความถนัดและความสนใจ ลักษณะของงานและความก้าวหน้า ความจำเป็น และรายได้ ตามลำดับ หน่วยงานของรัฐวิสาหกิจ และเอกชนมีความศรัทธาต่อบัณฑิตของมหาวิทยาลัยรามคำแหง มากกว่าหน่วยงานของส่วนราชการ และจากการหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภูมิหลังของบัณฑิต

เช่น ในด้านภูมิสำเนาเดิมของบัณฑิต พบว่า ภูมิสำเนา มีความสัมพันธ์กับความถนัดและความสนใจ กล่าวคือ บัณฑิตที่มีภูมิสำเนาเดิมอยู่ต่างจังหวัดจะมีความทำงานตามความถนัด และความสนใจสูงกว่าบัณฑิตที่มีภูมิสำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร

การศึกษาของ รจนา กุลรัตน์ (2529 : บทคัดย่อ) ทำให้ทราบถึงสภาพความเป็นอยู่ สภาพจิตใจ และความรู้สึกของบัณฑิตว่างงานว่า มีความทุกข์ยาก ท้อแท้และสิ้นหวังไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือพึ่งตัวเองได้น้อย จึงตกเป็นภาระของครอบครัว

สมเกียรติ ชอบผล (2529 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงการเข้าสู่แรงงานของบัณฑิตสาขานิติศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษา เมื่อปีการศึกษา 2525 จากมหาวิทยาลัยปิโตรในกรุงเทพมหานคร สุ่มตัวอย่างจากบัณฑิตทั้งสองสาขาอย่างละ 200 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและการศึกษารายกรณีพบว่า ด้านกระบวนการหางานของบัณฑิตสองสาขามีกระบวนการหางานคล้ายคลึงกัน แต่บัณฑิตสาขานิติศาสตร์โดยเฉลี่ยเสียค่าใช้จ่ายในการหางาน เสียเวลารองาน และมีโอกาสได้งานทำน้อยกว่าบัณฑิตสาขาศึกษาศาสตร์ เวลาที่ใช้ในการหางานใช้มากกว่า 3 ปี บัณฑิตสองสาขาจำนวนร้อยละ 50 มีงานทำในปีแรกหลังจากสำเร็จการศึกษา ในปีที่สองบัณฑิตมีงานทำเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 75 และเมื่อถึงปีที่ 3 บัณฑิตสาขาศึกษาศาสตร์มีงานทำร้อยละ 94 บัณฑิตสาขาศึกษาศาสตร์ส่วนใหญ่มีงานทำตรงสาขาที่เรียน และทำงานในหน่วยราชการ ด้านผลการทำงานของบัณฑิตทั้งสองสาขาวิชาพบว่า บัณฑิตที่มีรายได้และชั่วโมงทำงานสูงสุดได้แก่บัณฑิตมีงานทำเต็มที่ไม่ตรงสาขา รองลงมาได้แก่ บัณฑิตมีงานทำเต็มที่ตรงสาขา กลุ่มบัณฑิตที่มีงานทำส่วนใหญ่มีความพึงพอใจงานที่ทำ รู้สึกมีความมั่นคงและมีความต้องการเปลี่ยนงานในระดับปานกลาง ในกลุ่มบัณฑิตว่างงานพบว่า เหตุผลสำคัญที่บัณฑิตยังไม่ได้งานทำ คือ หางานไม่ได้ทั้งที่ทำการสมัครแล้ว และไม่ทราบข่าวสารตลาดแรงงานเพียงพอ

การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีงานทำของบัณฑิต ซึ่งมีจำนวน 11 ตัวแปร ได้แก่ การร่วมกิจกรรมในระหว่างเรียน การได้เข้าเรียนในสถาบันที่มีชื่อเสียง เชื้อชาติ เพศ อายุ การรับข่าวสารตลาดแรงงาน โอกาสได้งาน การฝากงาน ค่าใช้จ่ายหางาน ระยะเวลาหางาน และการเปลี่ยนงาน

จากการได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ ปัญหาการมีงานทำของบัณฑิตสามารถสรุปได้ว่า สาเหตุใหญ่ที่บัณฑิตยังคงหางานทำไม่ได้ เป็นเพราะบัณฑิตมีความมุ่งหวังในงานราชการกันเป็นส่วนใหญ่ ยังไม่เห็นความสำคัญของงานประเภทอื่น ๆ เนื่องจากยังขาดทัศนคติที่ดีและข้อมูลรายละเอียดของงานประเภทนี้ ดังนั้น สภาพการว่างงานของบัณฑิตยังคง เป็นปัญหาที่ยากจะแก้ไข จากจุดนี้จึงมีผู้ทำการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพอิสระของบัณฑิต เช่น

ยุพิน ประจวบเหมาะ (2531 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การประกอบอาชีพอิสระหนทางแก้ไขปัญหาของบัณฑิต เศรษฐศาสตร์ จุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาสภาพการมีงานทำของบัณฑิต เศรษฐศาสตร์ ตลอดจนทัศนคติในการประกอบอาชีพอิสระของบัณฑิต เศรษฐศาสตร์ โดยสำรวจความคิดเห็นด้วยการแจกแบบสอบถาม ผลการศึกษพบว่า สภาพการทำงานของบัณฑิต เศรษฐศาสตร์ยังมีปัญหาการว่างงานอยู่ถึงร้อยละ 43.6 งานส่วนใหญ่ที่บัณฑิต เศรษฐศาสตร์ทำคือ งานรับจ้างทั้งภาครัฐบาล และเอกชนร้อยละ 63.8 ที่ประกอบอาชีพเองมีเพียงร้อยละ 22.6 โดยที่บัณฑิต เศรษฐศาสตร์มีความประสงค์จะไปประกอบอาชีพอิสระถึง ร้อยละ 83.4 แต่ยังคงขาดคุณสมบัติของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ทัศนคติผู้เคยและไม่เคยประกอบอาชีพอิสระต่อความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระไม่แตกต่างกัน โดยเห็นว่าการประกอบอาชีพอิสระให้สำเร็จนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการทั้งภายใน และภายนอก โดยปัจจัยภายในของตัวผู้ประกอบการเองยังขาดความสามารถเฉพาะตัว และขาดประสบการณ์ในอดีต อันจะเป็นสิ่งที่จะพัฒนาให้เกิดขึ้นได้ ถ้าได้รับการศึกษาจากการจัดการศึกษาแนวใหม่ ซึ่งเป็นการศึกษาที่ทำให้บัณฑิตคิด เป็นและทำ เป็น นอกจากการจำแต่ประการเดียว

งานวิจัยของ บุพิน ประจวบเหมาะ เป็นการวิจัยที่มุ่งเน้นในเรื่องการประกอบอาชีพอิสระที่นอกเหนือจากการประกอบอาชีพราชการและลูกจ้างเอกชน ส่วนงานวิจัยที่ศึกษาเฉพาะกลุ่มบัณฑิตว่างงานมีงานศึกษาของ รจนา กุลรัตน์ และคนอื่น ๆ (2529 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาสภาพทางสังคมของบัณฑิตว่างงาน โดยทำการศึกษาจากบัณฑิตที่จบการศึกษาในปีการศึกษา 2526-2528 จำนวน 138 ราย จากการศึกษพบว่า ปัจจุบันบัณฑิตยังว่างงานอยู่ร้อยละ 84.06 ส่วนใหญ่ร้อยละ 60.14 จบจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง รองลงมาร้อยละ 21.74 จบจากวิทยาลัยครู บัณฑิตเหล่านี้มีความรู้สึกรู้สึกภูมิใจในความเป็นบัณฑิตใกล้เคียงกับผู้ไม่ภูมิใจ ผู้ไม่ภูมิใจมีเหตุผลส่วนใหญ่ว่าเป็นเพราะการว่างงาน

สภาพทางสังคมขณะว่างงาน บัณฑิตส่วนใหญ่ร้อยละ 55.07 ว่างงานไม่ถึง 1 ปี ร้อยละ 32.61 ว่างงาน 1-2 ปี ขณะว่างงานร้อยละ 44.92 เสียค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตเดือนละ 500-1,500 บาท ส่วนใหญ่ได้รับจากบิดามารดา หรือญาติพี่น้องขณะว่างงาน บัณฑิตร้อยละ 98.55 ทราบข่าวงานจากหนังสือพิมพ์ ร้อยละ 39.13 สมัครงานมาแล้ว 1-5 แห่ง ร้อยละ 23.19 สมัครงานมาแล้ว 6-10 แห่ง และร้อยละ 19.57 สมัครงานมากกว่า 10 แห่ง บัณฑิตส่วนใหญ่ยังสนใจทำงานราชการและรัฐวิสาหกิจ

ขณะว่างงานบัณฑิตร้อยละ 65.22 มีความทุกข์ใจ ร้อยละ 60.14 รู้สึกท้อแท้สิ้นหวัง ร้อยละ 33.33 เริ่มไม่เชื่อมั่นในความสามารถของตน และร้อยละ 13.77 รู้สึกเบื่อหน่ายไม่อยากมีชีวิตอยู่ ส่วนสาเหตุการว่างงาน บัณฑิตส่วนใหญ่มีความเห็นว่า เป็นเพราะหน่วยงานที่รับมีน้อยและบัณฑิตจบในสาขาที่เรียนมากเกินไป ตลาดแรงงานต้องการ ที่เห็นว่าไม่มีพรรคพวกสนับสนุนร้อยละ 60.14

ท่าทีของบุคคลในครอบครัวต่อบัณฑิตว่างงาน (ในความคิดเห็นของบัณฑิต) ร้อยละ 42.03 เห็นว่ามีความสงสาร ร้อยละ 21.01 เห็นว่าไม่พอใจเร่งให้ออกไปหางานทำ ร้อยละ 5.07 เห็นว่าถูกต้อง ส่วนท่าทีความรู้สึกของคนในครอบครัวต่อการที่มีญาติเป็น "บัณฑิต" ปรากฏว่าร้อยละ 28.99 ผิดหวังด้วยสาเหตุเกี่ยวข้องกับการว่างงาน

สาธิต ทิมวัฒนบรรเทิง (2532 : บทคัดย่อ) ได้ติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาวิจิตรศิลป์และสาขาศิลปประยุกต์ โรงเรียนไทยวิจิตรศิลป์อาชีวะ ปีการศึกษา 2527-2529 จำนวน 664 คน โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพงานพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีช่วงเวลาว่างงานอยู่ในระยะแค่ 6 เดือน ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่เข้าศึกษาต่อมากที่สุด ทำงานในหน่วยงานภาคเอกชนร้อยละ 61.14 รายได้ส่วนใหญ่อยู่ในระหว่าง 2,000-3,000 บาทต่อเดือน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำงานเห็นว่า งานที่ต้องใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความสามารถในการตัดสินใจ และการนำความรู้ที่ได้ในระหว่างเรียนมาใช้ แต่ความเพียงพอของทักษะค่อนข้างจะน้อย ความต้องการของผู้สำเร็จการศึกษาในเรื่องการทำงานก็คือ ต้องการความรู้เกี่ยวกับงานที่ทำเพิ่มเติม และต้องการฝึกทักษะเกี่ยวกับสภาพในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น

สุมาลี ปวีณบำเพ็ญ (Sumalee paveenbumpen. 1978) ได้ศึกษาเรื่อง ปริมาณการว่างงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตสาขาต่าง ๆ โดยศึกษาเฉพาะกลุ่มผู้ว่างงาน ผลการวิจัยพบว่า บัณฑิตสาขานิติศาสตร์ว่างงานสูงกว่าบัณฑิตสาขาวิทยาศาสตร์ สาขาวิศวกรรมศาสตร์ และสาขาแพทยศาสตร์ นอกจากนี้ยังได้ศึกษาเปรียบเทียบรายได้ของผู้ทำงานพบว่า บัณฑิตสาขาวิศวกรรมศาสตร์ และแพทยศาสตร์ มีรายได้ค่อนข้างสูง เมื่อเปรียบเทียบกับบัณฑิตนิติศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศึกษาศาสตร์

กอน (Gone. 1984 : 183) ทำการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาเอกสาขาการศึกษาอุตสาหกรรมศิลป์ ระหว่างปี 1972-1984 เพื่อประเมินความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า เพื่อประเมินทัศนคติที่มีต่อการทำงานพบว่า

1. ตัวแปรอายุและรายได้มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญ
2. ผู้จบการศึกษาประกอบอาชีพครูอาจารย์ในสถาบันการศึกษาร้อยละ 63 ถึงแม้เงินเดือนในภาคอุตสาหกรรมจะสูงกว่า

3. ผู้จบการศึกษาร้อยละ 54 เห็นว่า รายได้มีความสำคัญ แต่มีผู้ที่มีความพึงพอใจกับรายได้ของตนเพียงร้อยละ 36

4. ความพึงพอใจในงานที่ทำพบว่ามีร้อยละ 50.3 ที่มีความพึงพอใจ
 ชโม เลก (Zmolek. 1987 : 106) ทำการศึกษาเอกลักษณ์และการประสบความสำเร็จในการหางานของบัณฑิตที่จบการศึกษาทางด้านศิลปศาสตร์ จากมหาวิทยาลัย บูธาร์ เพื่อศึกษาตัวแปร 6 ตัว ที่มีความสัมพันธ์กับการประสบความสำเร็จในการหางานของบัณฑิต คือ ตัวแปรคะแนนเฉลี่ย วิชาเอก บุคลิกภาพทั่วไป ประสบการณ์พิเศษ ทักษะเฉพาะอย่าง และคุณสมบัติอื่น ๆ ที่เหมาะสมพบว่า ทักษะเฉพาะอย่าง และประสบการณ์พิเศษมีความสัมพันธ์สูงกับความสำเร็จในการหางานบุคลิกภาพมีความสำคัญในการปฏิบัติงาน คะแนนเฉลี่ย และวิชาเอกมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการหางานและการทำงานในระดับต่ำ

แบร์ท (Baert. 1988 : 115) ศึกษาติดตามผลบัณฑิตที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาอุตสาหกรรมศิลป์ และผู้จบระดับบัณฑิตศึกษาจากมหาวิทยาลัย คาลิฟอร์เนียสเตท ลอนบีช ในระหว่างปี 1982 - 1987 พบว่า ประมาณ 1 ใน 8 ของผู้จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีประกอบอาชีพครู และประมาณ 1 ใน 2 ของผู้จบการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาที่ประกอบอาชีพครู นักศึกษาทั้งสองระดับมีความเห็นว่า น่าจะเน้นในเรื่องการฝึกฝน เพื่อที่จะทำงานในภาคอุตสาหกรรม ทักษะที่เกี่ยวข้องกับทางช่าง และเพิ่มรายวิชาที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของภาควิชา เพื่อเพิ่มโอกาสการได้งานทำของบัณฑิต

ปัญหาการว่างงานของบัณฑิตมีความสำคัญและได้รับความสนใจมาก ดังจะเห็นได้จากการมีการศึกษาและวิจัยในเรื่องนี้อย่างกว้างขวางและหลากหลายรูปแบบ ดังที่ผู้วิจัยได้นำเสนอ ส่วนในเฉพาะสาขาพลศึกษาได้มีการศึกษาทำนองนี้อยู่บ้าง ดังที่ผู้วิจัยจะนำเสนอต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในต่างประเทศ

กิลเบิร์ต (Gilbert. 1985 : 154) ทำการศึกษาติดตามผลบัณฑิต วิชาเอกสุศึกษาและพลศึกษา ที่จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยอาแคนซัส ในช่วงปี 1975 ถึง 1984 เพื่ออธิบายความเพียงพอและไม่เพียงพอในการเตรียมคนเข้าสู่ วิชาชีพตามหลักสูตรสุศึกษาและพลศึกษา ของมหาวิทยาลัยอาแคนซัส และศึกษา สถานภาพของบัณฑิต เพื่อ

1. อธิบายพื้นฐานการศึกษาและลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา
2. ศึกษาการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษา
3. ศึกษาลักษณะงานและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จ

การศึกษา

4. ศึกษาสภาพการให้การศึกษาและให้ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ของครูอาจารย์

5. ศึกษาจุดเด่นและจุดด้อยของหลักสูตรการเตรียมคนเข้าสู่วิชาชีพ

ผลการวิจัยพบว่า โดยส่วนรวมแล้วหลักสูตรสาขาสุศึกษาและพลศึกษามี ความเพียงพอสำหรับเตรียมที่จะประกอบอาชีพครูในแง่ต่าง ๆ เกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนผู้จบการศึกษามีความพึงพอใจ ในความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษา กับครูอาจารย์ และพอใจในคุณภาพการเรียนการสอนในส่วนรวม ส่วนที่เห็นว่ายังมีคุณภาพต่ำได้แก่ สิ่งอำนวยความสะดวก และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ การให้คำปรึกษา ในการเลือกและการช่วยเหลือในการหางานทำ นอกจากนี้ผู้สำเร็จการศึกษายังมี ความต้องการพัฒนาโดยเน้นหนักทางวิชาการในชั้นเรียน และประสบการณ์ในด้าน ต่าง ๆ สำหรับการเตรียมตัวเข้าสู่วิชาชีพ ส่วนบัณฑิตร้อยละ 93.3 บอกรับ หลักสูตรของมหาวิทยาลัยและยังช่วยแนะนำให้แก่เพื่อน ๆ ที่ต้องการศึกษาต่อด้วย

งานวิจัยในประเทศไทย

สุวัฒน์ บัววรารักษ์ (2523 : บทคัดย่อ) ทำการติดตามผลการปฏิบัติงานของบัณฑิต การศึกษาศึกษาบัณฑิต (กศ.บ.พลศึกษา) ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา และวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อบัณฑิต กศ.บ.พลศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือ บัณฑิต กศ.บ.พลศึกษา ปีการศึกษา 2516 - 2521 ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาและวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร จำนวน 176 คน และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อบัณฑิต กศ.บ.พลศึกษา และการประเมินค่าตนเองของบัณฑิต กศ.บ.พลศึกษาอยู่ในเกณฑ์ดี

จันทนา แสสุวรรณ (2523 : 47) ทำการติดตามผลของมหาบัณฑิตสาขาวิชาพลศึกษา เพื่อทราบถึงพัฒนาการและการนำความรู้จากการศึกษาของมหาบัณฑิตไปใช้ในการปฏิบัติงาน ผลการศึกษาพบว่า มหาบัณฑิตส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในตำแหน่งอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดรัฐบาลมากที่สุด มีส่วนน้อยที่ทำหน้าที่บริหารทางด้านพลศึกษา ด้านการนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้พบว่า นำความรู้ด้านการบริหารและการนิเทศไปใช้ปานกลาง ส่วนในด้านการปรับปรุงหลักสูตรนั้น มหาบัณฑิตเสนอแนะให้ปรับปรุงด้านเนื้อหาวิชา วิธีสอน และการจัดประสบการณ์ให้นิสิต

มันทนา บุญบุกรณ์ (2528 : บทคัดย่อ) ทำการติดตามผลของมหาบัณฑิตสาขาเอกพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีจุดมุ่งหมายเพื่อทราบถึงสภาพปัจจุบัน การทำงาน ความเหมาะสมระหว่างหลักสูตรกับการทำงาน โดยสำรวจจากมหาบัณฑิต เอกพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่สำเร็จการศึกษา ในปีการศึกษา 2518-2525 จำนวน 62 คน

ผลการศึกษาพบว่า

1. มหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ส่วนใหญ่ไม่ได้ศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น
2. มหาบัณฑิตทำงานในตำแหน่งอาจารย์ 1 มากที่สุด และทำหน้าที่

สอนในวิทยาลัยพลศึกษา

3. ผู้บังคับบัญชาประเมินผลงานการปฏิบัติงานว่า อยู่ในระดับดี แต่
ควรปรับปรุงด้านภาษาอังกฤษ ความกระตือรือร้นทางวิชาการทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ

4. | มหาบัณฑิตประเมินผลการปฏิบัติงานของตนว่าอยู่ในระดับดี
ทวีพงษ์ กลิ่นหอม (2531 : บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินผลหลักสูตร
วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาพลศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขต
พลศึกษา เพื่อประเมินองค์ประกอบหลักสูตรด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ
และผลผลิตของหลักสูตร พบว่า ความต้องการของตลาดแรงงานบัณฑิต วท.บ.
(พลศึกษา) มีแนวโน้มสูงขึ้นในอนาคต ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบัณฑิตอยู่
ในระดับดีถึงดีมาก ในด้านความรู้และทักษะทางกีฬา คุณภาพของผลงานที่ทำ ความ
รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ความซื่อสัตย์ ความอดุสาหะ และความพยายาม
ในการทำงาน

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า ปัญหาการว่างงานของบัณฑิต มีความสำคัญ
และมีความจำเป็นที่จะต้องมีการศึกษาวิจัยอย่างลึกซึ้ง ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาสภาพ
การทำงานของบัณฑิตสาขาพลศึกษาในลักษณะมุ่งเน้นอาชีพอื่น ๆ ที่นอกเหนือจาก
งานในระบบราชการ เพราะบัณฑิตมีโอกาสดีที่จะได้งานประเภทนี้เป็นจำนวนน้อย
ซึ่งเป็นการศึกษาต่อเนื่องในระยะยาว โดยอาศัยแนวทางและข้อมูลเบื้องต้น จาก
การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้อย่างกว้างขวาง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการดำเนินการศึกษาค้นคว้ามี่แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล และตลอดจนการวิเคราะห์ข้อมูล

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ใช้บัณฑิตสาขาพลศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2534 จากมหาวิทยาลัยส่วนกลาง 515 คน มหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค 183 คน และวิทยาลัยครูทั่วประเทศ 273 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 971 คน

ตาราง 1 จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2534 แยกตามสถาบันต่าง ๆ

มหาวิทยาลัย ส่วนกลาง	จำนวน (คน)	มหาวิทยาลัย ส่วนภูมิภาค	จำนวน (คน)	วิทยาลัยครู	จำนวน (คน)
จุฬาลงกรณ์ฯ	51	ขอนแก่น	33	เชียงใหม่	3
เกษตรศาสตร์	111	เชียงใหม่	19	เชียงใหม่	10
มศว.ประสานมิตร	353	ม.บูรพา	52	เลย	5
		ม.นเรศวร	13	นครสวรรค์	20
		มศว.สงขลาฯ	32	พิบูลย์สงคราม	2
		ม.สงขลานครินทร์	34	สกลนคร	15
				สุรินทร์	15
				นครราชสีมา	31
				บุรีรัมย์	17
				อุบลราชธานี	1
				เทพสถี	22
				อุทัยฯ	8
				นครปฐม	21
				เพชรบุรี	1
				หมู่บ้านจอมบึง	12
				นครศรีธรรมราช	20
				สงขลา	27
				จันทรเกษม	43
รวม	515		183		273

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น ส่วนหนึ่ง และนำมาจากแบบสอบถามของ สมเกียรติ ชอบผล อีกส่วนหนึ่ง

แบบสอบถามชุดนี้ แบ่งออกเป็น 6 ตอน โดยแบบสอบถาม 3 ตอนแรก เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพการทำงานของบัณฑิต ลักษณะของงาน องค์กร-ประกอบและที่มาของการได้งาน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list)

- ตอน 1 สถานภาพการทำงานของบัณฑิต เป็นการสอบถามข้อเท็จจริงของสถานภาพการทำงานของบัณฑิต เพื่อแยกประเภทบัณฑิตที่มีงานทำกับบัณฑิตว่างงาน ประเภทของบัณฑิตว่างงาน สาเหตุของการว่างงาน

- ตอน 2 ลักษณะของงาน เป็นการสอบถามลักษณะและประเภทต่าง ๆ ของงานที่บัณฑิตทำ รายได้ต่อเดือน ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชาที่เรียนกับการทำงาน ระยะเวลาที่ทำงาน

- ตอน 3 องค์กรประกอบและที่มาของการได้งาน เป็นการสอบถามข้อเท็จจริงในการได้งานทำของบัณฑิต เช่น การรับทราบข้อมูลข่าวสารความถี่ในการสมัครงาน ระยะเวลาในการรองาน ทนค่าใช้จ่ายเพื่อการได้งานความสามารถต่าง ๆ ที่ส่งผลทำให้ได้งาน

แบบสอบถาม 3 ตอนหลัง เป็นแบบวัดความมั่นคงของงาน แบบวัดความพึงพอใจในงาน และความต้องการเปลี่ยนงาน แบบวัดลักษณะงานในอุดมคติ (สำหรับผู้ยังไม่ได้งาน) ซึ่งเป็นแบบวัดของสมเกียรติ ชอบผล (2531 : 77-79) ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

- ตอน 4 แบบวัดความมั่นคงของงาน เป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า ให้เลือกตอบ มีจำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อมีประโยคคำถามนำว่าผู้ตอบมีความคิดเห็นอย่างไรต่องานในด้านต่างๆ เช่น รายได้ ลักษณะอาชีพ สวัสดิการ ความต่อเนื่องในการทำงาน ความก้าวหน้าในการทำงาน เป็นต้น โดยมีมาตราส่วนประมาณค่า

ตั้งแต่ "มากที่สุด" ถึง "น้อยที่สุด" รวม 5 ระดับ ค่าของตัวแปรมีตั้งแต่ 10-50 บัณฑิตที่มีค่าตัวแปรต่ำกว่า 30 คะแนน เป็นผู้มีความคิดว่า งานที่ทำขาดความมั่นคง ส่วนบัณฑิตที่มีค่าตัวแปรนี้ 30 คะแนนขึ้นไป เป็นผู้มีความคิดว่างานที่ทำมีความมั่นคง

แบบวัดความมั่นคงของงาน ทำการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาจากคะแนนของผู้ตอบ จำนวน 20 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นในระดับปานกลาง ($\alpha = .62$)

- ตอน 5 แบบวัดความพึงพอใจในงานเป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า ให้เลือกตอบจำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อมีคำถามนำว่า ผู้ตอบมีความรู้สึกอย่างไรต่อ งานในด้านต่าง ๆ เช่น รายได้ สวัสดิการ เป็นต้น โดยมีมาตราส่วนประเมินค่า ตั้งแต่ "มากที่สุด" ถึง "น้อยที่สุด" รวม 5 ระดับ ตัวแปรมีค่าตั้งแต่ 10-50 คะแนน บัณฑิตที่มีคะแนนตัวแปรด้านนี้ต่ำกว่า 30 คะแนน เป็นผู้ไม่มีความพึงพอใจในงาน ส่วนบัณฑิตที่มี 30 คะแนนขึ้นไป เป็นผู้มีความพึงพอใจในการทำงาน

แบบวัดความพึงพอใจในงานนี้ ได้ทำการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของคะแนนจากผู้ตอบจำนวน 20 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับปานกลาง ($\alpha = .66$)

แบบวัดความต้องการเปลี่ยนงานเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ให้เลือกตอบจำนวน 1 ข้อ รวมอยู่ในแบบวัดความพึงพอใจในงาน มีมาตราส่วน ประเมินค่า 5 ระดับ การตอบแบบวัดผู้ตอบแต่ละคนได้คะแนนตั้งแต่ 1-5 คะแนน

- ตอน 6 แบบวัดลักษณะงานในอุดมคติเป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า ให้เลือกตอบมีจำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อมีข้อความเกี่ยวกับลักษณะของงาน เช่น รายได้ ชั่วโมงการทำงาน ประเภทของงาน เป็นต้น มีมาตราส่วนประมาณค่า ตั้งแต่ "ตัดสินใจทำงาน" "ตัดสินใจไม่ได้" และ "ตัดสินใจไม่ทำงาน" รวม 3 ระดับ ค่าของตัวแปรมีค่าตั้งแต่ 10-30 คะแนน บัณฑิตที่มีคะแนนตัวแปรนี้ 10 คะแนน เป็นผู้เลือกงานมากต้องการทำงานตรงตามอุดมคติซึ่งเป็นงานที่มีลักษณะ รายได้ดี มีเกียรติและมีความสุข ส่วนบัณฑิตที่มีคะแนนตัวแปรนี้ 30 คะแนน เป็นผู้ไม่เลือกงาน

แบบวัดลักษณะงานในอุดมคตินี้ ได้ทำการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา จากคะแนนของผู้ตอบจำนวน 20 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับปานกลาง ($\alpha = .75$)

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

1. ทำหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือจากสถาบันที่ได้รับการคุ้มครองอย่าง โดยขอทราบข้อมูลจำนวน ชื่อและที่อยู่ ของผู้สำเร็จการศึกษาสาขาพลศึกษาที่จบการศึกษา เมื่อปีการศึกษา 2534
2. ส่งแบบสอบถามไปยังบัณฑิต ตามที่อยู่ที่ได้จากสถาบันต่าง ๆ และเพื่อให้แน่ใจว่าบัณฑิตจะได้รับแบบสอบถามในกรณีที่บัณฑิตได้ย้ายไปอยู่ที่อื่น หรือไปทำงานที่อื่น ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการส่งต่อโดยให้ผู้เป็นเจ้าของบ้านที่ยังอยู่ ณ ที่อยู่เดิมของบัณฑิต เป็นผู้ส่งแบบสอบถามต่อไปยังบัณฑิต ณ ที่อยู่ใหม่
3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทำการตรวจสอบ เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

วิธีจัดการกับข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้คอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. หาค่าร้อยละของข้อมูลจากแบบสอบถาม เกี่ยวกับสถานภาพการทำงานของบัณฑิต ลักษณะของงาน องค์ประกอบ และที่มาของการไ้้งาน
2. หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลจากแบบวัดความมั่นคงของงานความพึงพอใจในงาน และงานในอุดมคติ

3. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาเพื่อให้เห็นประเภทของงานอื่น ๆ นอกเหนือจากงานในระบบราชการที่มีรายได้ดี ความมั่นคง มีความพึงพอใจในการทำงาน เพื่อแสดงให้เห็นถึงลักษณะของงาน และลักษณะที่มาของการได้งานบัณฑิตที่ว่างงานมีเหตุผลอย่างไรจึงยังไม่ได้งานทำ และงานในอุดมคติที่บัณฑิตต้องการทำ มีลักษณะอย่างไร

บทที่ 4

ผลการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายศึกษาสภาวะการปฏิบัติงานของบัณฑิตสาขาพลศึกษาที่จบการศึกษาในปีการศึกษา 2534 และเริ่มหางานทำตั้งแต่ว่าปี พ.ศ. 2535 จนถึงปี พ.ศ. 2537 รวมระยะเวลา 2 ปี โดยมุ่งนำเสนอถึงประเภท และลักษณะของงาน ปริมาณและสัดส่วนของผู้ได้งานทำประเภทต่าง ๆ รายได้ ความมั่นคง และความพึงพอใจในงานที่ทำ ลักษณะงานในอุดมคติของผู้ยังไม่ได้งานทำ

สำหรับบัณฑิตที่ได้งานทำในประเภทต่าง ๆ ผู้วิจัยต้องการนำเสนอถึงที่มาของการได้คะแนน ระยะเวลา และทุนในการหางาน ความรู้ และความสามารถพิเศษที่เกี่ยวข้องกับการได้งาน

ข้อตกลงเกี่ยวกับการวิเคราะห์และแปลผล

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษาค้นคว้า

ข้อมูลที่ได้รับจากการตอบแบบสอบถามของบัณฑิตสาขาพลศึกษาที่จบการศึกษาในปี 2534 จำนวน 971 คน ได้รับแบบสอบถามที่มีคำตอบสมบูรณ์กลับคืนมา 817 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.14 จึงได้นำมาวิเคราะห์และเสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

ตาราง 2 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
กำลังทำงาน	625	76.50
ยังไม่ได้ทำงาน	192	23.50
รวม	817	100.00
เหตุที่ยังไม่ได้ทำงาน		
ไม่ได้งานที่ต้องการทำ	7	8.44
รอเรียกตัวจากหน่วยงานที่สมัคร	185	91.56

จากตาราง 2 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 817 คน กำลังทำงาน อยู่ 625 คน คิดเป็นร้อยละ 76.50 และยังไม่ได้ทำงาน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 23.50 สาเหตุที่ยังไม่ได้ทำงาน คือ กำลังรอ เรียกตัวจากหน่วยงานที่สมัครอยู่ ร้อยละ 91.56

ตาราง 3 งานที่ปฏิบัติ ลักษณะงาน และรายได้จากการทำงาน

ลักษณะงาน	จำนวน	ร้อยละ
งานอาชีพที่ทำอยู่ในปัจจุบันคือ		
รับราชการครู	391	62.5
พนักงานครู ข้าราชการกรุงเทพมหานคร	71	11.3
ข้าราชการสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย	-	-
ข้าราชการพลเรือน ทหาร ตำรวจ	9	1.4
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-
ลูกจ้างหน่วยงานราชการหรือรัฐวิสาหกิจ	9	1.4
หน่วยงานเอกชน	136	21.8
งานอิสระ	9	1.4
ลักษณะงานที่ปฏิบัติ		
งานตรงสาขาพลศึกษา เช่น ครูสอนพลศึกษา	457	73.1
งานที่ใช้ความรู้ทางพลศึกษาเข้ามาเกี่ยวข้อง	123	19.7
งานไม่ตรงกับสาขาพลศึกษา	45	7.2
ปัจจุบันมีรายได้จากการทำงาน		
ต่ำกว่า 5,560 บาท	103	16.5
5,561 - 7,550 บาท	501	80.2
7,551 - 10,000 บาท	19	3.0
สูงกว่า 10,000 บาท	2	.3

จากตาราง 3 แสดงว่า งานอาชีพที่กลุ่มตัวอย่างปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน ร้อยละ 76.6 เป็นงานในหน่วยงานราชการ รองลงมา เป็นงานของเอกชน ร้อยละ 21.8 ลักษณะงานที่ทำเป็นงานตรงสาขาพลศึกษา ร้อยละ 73.1 รองลงมา เป็นงานที่ต้องใช้ความรู้ทางพลศึกษาเข้ามาเกี่ยวข้อง ร้อยละ 19.7 ปัจจุบันบัณฑิตที่จบออกมามีงานทำ ร้อยละ 80.2 ได้รับเงินเดือน ๆ ละ 5,561-7,550 บาท ต่อเดือน ร้อยละ 16.5 ได้รับเงินเดือนต่ำกว่า 5,560 บาท ร้อยละ 3.0 ได้รับเงินเดือนระหว่าง 7,551-10,000 บาท และ ร้อยละ 0.3 ได้รับเงินเดือน มากกว่า 10,000 บาท

ตาราง 4 ข้อมูลองค์ประกอบและแหล่งที่มาของการได้งาน

ข้อมูลองค์ประกอบและแหล่งที่มาของการได้งาน	จำนวน	ร้อยละ
แหล่งข้อมูลในการรับสมัครของหน่วยงานปฏิบัติงาน		
ทางหนังสือพิมพ์ หรือประกาศทางวิทยุ โทรทัศน์	69	11.0
จากประกาศของหน่วยงานต่าง ๆ	328	52.5
คนในหน่วยงาน เป็นผู้แนะนำชักจูง	137	21.9
ได้รับคำแนะนำจากเพื่อน หรือญาติพี่น้อง	91	14.6
ก่อนจะได้งานที่ทำอยู่ในปัจจุบัน เคยสมัครงานมาแล้ว		
1 - 3 ครั้ง	105	16.8
4 - 6 ครั้ง	348	55.7
7 - 9 ครั้ง	160	25.6
10 ครั้งขึ้นไป	12	1.9
ระยะเวลาระหว่างจบการศึกษากับการได้งานทำ		
น้อยกว่า 6 เดือน	84	13.4
6 เดือน - 9 เดือน	366	58.6
9 เดือน - 1 ปี	152	24.3
มากกว่า 1 ปีขึ้นไป	23	3.7
ในการได้งานต้องเสียค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนเงิน		
ไม่เกิน 500 บาท	69	11.0
501 - 1,000 บาท	351	56.2
1,001 - 5,000 บาท	186	29.8
5,000 บาทขึ้นไป	19	3.1

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อมูลองค์ประกอบและแหล่งที่มาของการได้งาน	จำนวน	ร้อยละ
ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ได้งาน		
ความรู้จากการศึกษาในระดับปริญญาตรี	285	45.6
ความสามารถในด้านกีฬา	118	18.9
ได้รับการชักนำและช่วยเหลือจากบุคคลอื่น	174	27.8
ความรู้ความสามารถพิเศษ	48	7.7

จากตาราง 4 แสดงว่า การที่จะสามารถเข้าทำงานได้นั้น ได้ทำการสมัครโดยทราบจากการประกาศของหน่วยงานโดยตรง ร้อยละ 52.5 ทราบจากคนในหน่วยงานเป็นผู้ชักจูง ร้อยละ 21.9 ได้รับคำแนะนำจากเพื่อน หรือญาติพี่น้อง ร้อยละ 14.6 และทราบจากหนังสือพิมพ์ หรือประกาศทางวิทยุ โทรทัศน์ ร้อยละ 11.0

ก่อนที่จะได้งานที่ทำอยู่นี้ ร้อยละ 55.7 เคยสมัครงานมาแล้ว 4- 6 ครั้ง ร้อยละ 25.6 เคยสมัครงานมาแล้ว 7-9 ครั้ง และร้อยละ 16.8 สมัครงานมาแล้ว 1-3 ครั้ง ระยะเวลาระหว่างจบการศึกษาจนถึงการได้งานทำร้อยละ 58.6 อยู่ในช่วง 6-9 เดือน ร้อยละ 24.3 อยู่ระหว่าง 9 เดือน - 1 ปี และร้อยละ 13.4 ใช้เวลาน้อยกว่า 6 เดือน ส่วนในการเสียค่าใช้จ่ายในการที่จะทำให้ได้งานนั้น ร้อยละ 56.2 ใช้เงินอยู่ในช่วง 501-1,000 บาท ร้อยละ 29.8 เสียค่าใช้จ่ายระหว่าง 1,001-5,000 บาท และร้อยละ 11.0 เสียเงินไม่เกิน 500 บาท ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ได้งานคือ ความรู้ที่ได้จากการศึกษาในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 45.6 การได้รับการชักนำและช่วยเหลือจากบุคคลอื่น ร้อยละ 27.8 ความสามารถในการกีฬา ร้อยละ 18.9

ตาราง 5 ความมั่นคงของงาน

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.
มีรายได้แน่นอน	3.64	1.00
ลักษณะอาชีพมีความมั่นคง เป็นที่ยอมรับของสังคม	3.41	1.01
มีสวัสดิการได้รับขณะทำงานและ เมื่อออกจากงาน	3.06	1.23
มีความต่อเนื่องหรือความถาวรในงาน	2.93	1.23
มีความก้าวหน้าในการทำงาน	2.93	1.28
หน้าที่การงานของท่านมีความเสี่ยงในการออกจากงาน (เช่น รับผิดชอบการเงิน หรือความปลอดภัย)	2.99	1.21
หน่วยงานมีความมั่นคงและมีหลักประกันที่มั่นคง	3.09	1.20
โอกาสในการเลื่อนขั้น	3.05	1.29
มีการยอมรับและสนับสนุนการทำงานของท่านจากบุคคล ในครอบครัว	2.98	1.20
โดยสรุปแล้วท่านคิดว่างานที่ท่านทำอยู่มีหลักประกันที่มั่นคง	2.93	1.22

จากตาราง 5 แสดงว่า ความมั่นคงของงานที่ทำขึ้นอยู่กับการมีรายได้ที่แน่นอน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 รองลงมาคือ ลักษณะของอาชีพที่เป็นที่ยอมรับในสังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41 และถัดไปคือ หน่วยงานมีความมั่นคงและมีหลักประกันที่มั่นคง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.09

ตาราง 6 ความพึงพอใจในงานในด้านต่าง ๆ

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.
รายได้	2.88	1.24
สวัสดิการต่าง ๆ	2.93	1.17
จำนวนชั่วโมงทำงานต่อสัปดาห์	2.92	1.27
เพื่อนร่วมงานส่วนใหญ่	2.90	1.28
ลักษณะงานที่ทำ(เช่นทำงานอยู่กับโต๊ะ งานสอน งานที่ติดต่อกับบุคคลอื่น งานที่ใช้เสียง)	2.95	1.21
ความมีหน้าตาของท่านเมื่อ เทียบกับ เพื่อนที่ทำงาน ต่างจากตน	3.21	1.18
การใช้ความรู้ความสามารถและความถนัดของท่าน ในการทำงาน	2.95	1.19
ความสอดคล้องและตรงกับลักษณะนิสัยของท่าน	2.99	1.18
โดยสรุปแล้ว ท่านมีความพอใจในงานที่ทำเพียงใด	3.06	1.25
ท่านมีความคิดจะ เปลี่ยนงานมากน้อย เพียงใด	3.02	1.24
รวม	29.83	5.24

จากตาราง 6 แสดงว่า ความพึงพอใจในงานที่ทำขึ้นอยู่กับความมีหน้าตาของท่านเมื่อ เทียบกับ เพื่อนที่ทำงานต่างจากตน มีค่าเฉลี่ย 3.21 รองลงมาคือ ความสอดคล้องและตรงกับลักษณะนิสัยของตน มีค่าเฉลี่ย 2.99 โดยสรุปรวมบัณฑิตมีความพึงพอใจในงานที่ทำ และมีความคิดจะ เปลี่ยนงาน มีค่าเฉลี่ย 3.02

ตาราง 7 ลักษณะงานของบัณฑิตที่ทำงานราชการ

ลักษณะงาน	จำนวน	ร้อยละ
ลักษณะงานที่ปฏิบัติ		
งานตรงสาขาพลศึกษา เช่น ครูสอนพลศึกษา	382	79.6
งานที่ใช้ความรู้ทางพลศึกษาเข้ามาเกี่ยวข้อง	70	14.5
งานไม่ตรงกับสาขาพลศึกษา	28	5.9
ปัจจุบันมีรายได้จากการทำงาน		
ต่ำกว่า 5,560 บาท	53	11.0
5,561 - 7,550 บาท	419	87.2
7,551 - 10,000 บาท	8	1.8
สูงกว่า 10,000 บาท	-	-

จากตาราง 7 แสดงว่า งานอาชีพของบัณฑิตที่ทำงานราชการที่ทำอยู่ในปัจจุบัน ร้อยละ 79.6 เป็นงานตรงสาขาพลศึกษา รองลงมาเป็นงานที่ใช้ความรู้ทางพลศึกษาเข้ามาเกี่ยวข้อง ร้อยละ 14.5 และงานที่ไม่ตรงสาขา ร้อยละ 5.9 ในปัจจุบัน ร้อยละ 87.2 มีรายได้จากการทำงาน เดือนละ 5,561-7,550 บาท รองลงมา ร้อยละ 11.0 มีรายได้จากการทำงาน ต่ำกว่า 5,560 บาทต่อเดือน และร้อยละ 1.8 มีรายได้ 7,551-10,000 บาท

ตาราง 8 ข้อมูลองค์ประกอบและแหล่งที่มาของการได้งานของบัณฑิตที่ทำงาน
ราชการ

ข้อมูลองค์ประกอบและแหล่งที่มาของการได้งาน	จำนวน	ร้อยละ
แหล่งข้อมูลในการรับสมัครของหน่วยงานปฏิบัติงาน		
ทางหนังสือพิมพ์ หรือประกาศทางวิทยุ โทรทัศน์	51	10.6
จากประกาศของหน่วยงาน	256	53.3
คนในหน่วยงานเป็นผู้แนะนำชักจูง	93	18.5
ได้รับคำแนะนำจากเพื่อน หรือญาติพี่น้อง	80	16.7
ก่อนจะได้งานที่ทำอยู่ในปัจจุบัน เคยสมัครงานมาแล้ว		
1 - 3 ครั้ง	82	17.0
4 - 6 ครั้ง	274	57.0
7 - 9 ครั้ง	112	23.3
10 ครั้งขึ้นไป	12	2.5
ระยะเวลาระหว่างจบการศึกษากับการได้งานทำ		
น้อยกว่า 6 เดือน	66	13.8
6 เดือน - 9 เดือน	276	57.5
9 เดือน - 1 ปี	116	24.1
มากกว่า 1 ปีขึ้นไป	22	4.6
ในการได้งานต้องเสียค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนเงิน		
ไม่เกิน 500 บาท	53	11.0
501 - 1,000 บาท	263	54.7
1,001 - 5,000 บาท	145	30.2
5,000 บาทขึ้นไป	19	4.1

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อมูลองค์ประกอบและแหล่งที่มาของการได้งาน	จำนวน	ร้อยละ
ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ได้งาน		
ความรู้จากการศึกษาในระดับปริญญาตรี	268	55.9
ความสามารถในด้านกีฬา	55	11.3
ได้รับการชักนำและช่วยเหลือจากบุคคลอื่น	127	26.5
ความรู้ความสามารถพิเศษ	30	6.3

จากตาราง 8 แสดงว่า การที่จะสามารถเข้าทำงานได้นั้น ได้ทำการสมัครโดยทราบจากการประกาศของหน่วยงานโดยตรง ร้อยละ 53.3 ทราบจากคนในหน่วยงานเป็นผู้ชักจูง ร้อยละ 18.5 ได้รับคำแนะนำจากเพื่อน หรือญาติพี่น้อง ร้อยละ 16.7 และทราบจากหนังสือพิมพ์ หรือประกาศทางวิทยุ โทรทัศน์ ร้อยละ 10.6

ก่อนที่จะได้งานที่ทำอยู่นี้ ร้อยละ 57.0 เคยสมัครงานมาแล้ว 4- 6 ครั้ง ร้อยละ 23.3 เคยสมัครงานมาแล้ว 7-9 ครั้ง และร้อยละ 17.0 สมัครงานมาแล้ว 1-3 ครั้ง ระยะเวลาระหว่างจบการศึกษาจนถึงการได้งานทำร้อยละ 57.5 อยู่ในช่วง 6-9 เดือน ร้อยละ 24.1 อยู่ระหว่าง 9 เดือน - 1 ปี และร้อยละ 13.8 ใช้เวลาน้อยกว่า 6 เดือน ส่วนในการเสียค่าใช้จ่ายในการที่จะทำให้ได้งานนั้น ร้อยละ 54.7 ใช้เงินอยู่ในระหว่าง 501-1,000 บาท ร้อยละ 30.2 เสียค่าใช้จ่ายระหว่าง 1,001-5,000 บาท และร้อยละ 11.0 เสียเงินไม่เกิน 500 บาท สิ่งที่สำคัญที่จะทำให้ได้งานคือ ความรู้ที่ได้จากการศึกษาในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 55.9 การได้รับการชักนำและช่วยเหลือจากบุคคลอื่น ร้อยละ 26.5 และความสามารถในด้านกีฬา ร้อยละ 11.31

ตาราง 9 ความมั่นคงของงานของบัณฑิตที่ทำงานราชการ

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.
มีรายได้แน่นอน	4.51	1.00
ลักษณะอาชีพมีความมั่นคง เป็นที่ยอมรับของสังคม	4.23	.95
มีสวัสดิการได้รับขณะทำงานและ เมื่อออกจากงาน	3.04	1.22
มีความต่อเนื่องหรือความถาวรในงาน	3.42	1.24
มีความก้าวหน้าในการทำงาน	3.88	1.29
หน้าที่การงานของท่านมีความเสี่ยงในการออกจากงาน (เช่น รับผิดชอบการเงิน หรือความปลอดภัย)	2.93	1.22
หน่วยงานมีความมั่นคงและมีหลักประกันที่มั่นคง	3.09	1.20
โอกาสในการเลื่อนขั้น	4.02	1.29
มีการยอมรับและสนับสนุนการทำงานของท่านจากบุคคล ในครอบครัว	2.95	1.21
โดยสรุปแล้วท่านคิดว่างานที่ท่านทำอยู่มีหลักประกันที่มั่นคง	4.11	1.23

จากตาราง 9 แสดงว่า ความมั่นคงของงานของบัณฑิตที่ทำงานราชการ ที่ทำขึ้นอยู่กับการมีรายได้ที่แน่นอน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 รองลงมาคือ ลักษณะของอาชีพที่เป็นที่ยอมรับในสังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 และถัดไปคือ โอกาสในการเลื่อนขั้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 โดยสรุปรวมแล้ว บัณฑิตคิดว่า งานที่ท่านมีหลักประกันที่มั่นคง

ตาราง 10 ความพึงพอใจในงานของบัณฑิตที่ทำงานราชการในด้านต่าง ๆ

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.
รายได้	2.84	1.23
สวัสดิการต่าง ๆ	2.90	1.20
จำนวนชั่วโมงทำงานต่อสัปดาห์	2.90	1.29
เพื่อนร่วมงานส่วนใหญ่	2.84	1.26
ลักษณะงานที่ทำ(เช่นทำงานอยู่กับโต๊ะ งานสอน งานที่ติดต่อกับบุคคลอื่น งานที่ใช้เสียง)	2.90	1.23
ความมีหน้าตาของท่านเมื่อ เทียบกับ เพื่อนที่ทำงาน ต่างจากตน	3.28	.98
การใช้ความรู้ความสามารถและความถนัดของท่าน ในการทำงาน	2.99	1.17
ความสอดคล้องและตรงกับลักษณะนิสัยของท่าน	2.91	1.17
โดยสรุปแล้ว ท่านมีความพอใจในงานที่ทำเพียงใด	3.05	1.26
ท่านมีความคิดจะ เปลี่ยนงานมากน้อย เพียงใด	2.97	1.22

จากตาราง 10 แสดงว่า ความพึงพอใจในงานของบัณฑิตที่ทำงานราชการ ขึ้นอยู่กับความมีหน้าตาเมื่อ เทียบกับ เพื่อนที่ทำงานต่างจากตน มีค่าเฉลี่ย 3.28 รองลงมา คือ การได้ใช้ความรู้ความสามารถและความถนัดในการทำงาน มีค่าเฉลี่ย 2.99 โดยสรุปรวมแล้วบัณฑิตมีความพึงพอใจในงานที่ทำ

ตาราง 11 ลักษณะงานของบัณฑิตที่ทำงานหน่วยงานเอกชน

ลักษณะงาน	จำนวน	ร้อยละ
ลักษณะงานที่ปฏิบัติ		
งานตรงสาขาพลศึกษา เช่น ครูสอนพลศึกษา	75	55.1
งานที่ใช้ความรู้ทางพลศึกษาเข้ามาเกี่ยวข้อง	47	34.6
งานไม่ตรงกับสาขาพลศึกษา	14	10.3
ปัจจุบันมีรายได้จากการทำงาน		
ต่ำกว่า 5,560 บาท	50	36.8
5,561 - 7,550 บาท	75	55.1
7,551 - 10,000 บาท	11	8.1
สูงกว่า 10,000 บาท	-	-

จากตาราง 11 แสดงว่า งานอาชีพของบัณฑิตที่ทำงานในหน่วยงานเอกชน ในปัจจุบัน ร้อยละ 55.1 เป็นงานตรงสาขาพลศึกษา รองลงมาเป็นงานที่ใช้ความรู้ทางพลศึกษาเข้ามาเกี่ยวข้อง ร้อยละ 34.6 ในปัจจุบัน ร้อยละ 55.1 มีรายได้จากการทำงาน เดือนละ 5,561-7,550 บาท รองลงมา ร้อยละ 36.8 มีรายได้จากการทำงาน ต่ำกว่า 5,560 บาทต่อเดือน และร้อยละ 8.1 มีรายได้เดือนละ 7,551-10,000 บาท

ตาราง 12 ข้อมูลองค์ประกอบและแหล่งที่มาของการได้งานของบัณฑิตที่ทำงาน
หน่วยงานเอกชน

ข้อมูลองค์ประกอบและแหล่งที่มาของการได้งาน	จำนวน	ร้อยละ
แหล่งข้อมูลในการรับสมัครของหน่วยงานปฏิบัติงาน		
ทางหนังสือพิมพ์ หรือประกาศทางวิทยุ โทรทัศน์	18	13.2
จากประกาศของหน่วยงาน	66	48.5
คนในหน่วยงานเป็นผู้แนะนำชักจูง	41	30.1
ได้รับคำแนะนำจากเพื่อน หรือญาติพี่น้อง	11	8.1
ก่อนจะได้งานที่ทำอยู่ในปัจจุบัน เคยสมัครงานมาแล้ว		
1 - 3 ครั้ง	23	16.9
4 - 6 ครั้ง	72	52.9
7 - 9 ครั้ง	41	30.1
10 ครั้งขึ้นไป	-	-
ระยะเวลาระหว่างจบการศึกษากับการได้งานทำ		
น้อยกว่า 6 เดือน	18	13.2
6 เดือน - 9 เดือน	84	61.8
9 เดือน - 1 ปี	33	24.3
มากกว่า 1 ปีขึ้นไป	1	.7
ในการได้งานต้องเสียค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนเงิน		
ไม่เกิน 500 บาท	16	11.8
501 - 1,000 บาท	84	61.8
1,001 - 5,000 บาท	36	26.5
5,000 บาทขึ้นไป	-	-

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อมูลองค์ประกอบและแหล่งที่มาของการได้งาน	จำนวน	ร้อยละ
สิ่งใด เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ได้งาน		
ความรู้จากการศึกษาในระดับปริญญาตรี	17	12.5
ความสามารถในด้านกีฬา	63	46.3
ได้รับการชักนำและช่วยเหลือจากบุคคลอื่น	38	27.5
ความรู้ความสามารถพิเศษ	18	13.2

จากตาราง 12 แสดงว่า การที่จะสามารถเข้าทำงานได้นั้น ได้ทำการสมัครโดยทราบจากการประกาศของหน่วยงานโดยตรง ร้อยละ 48.5 ทราบจากคนในหน่วยงานเป็นผู้ชักจูง ร้อยละ 30.1 ทราบจากหนังสือพิมพ์ หรือประกาศทางวิทยุ โทรทัศน์ ร้อยละ 13.2 และได้รับคำแนะนำจากเพื่อน หรือญาติพี่น้อง ร้อยละ 8.1

ก่อนที่จะได้งานที่ทำอยู่นี้ ร้อยละ 52.9 เคยสมัครงานมาแล้ว 4- 6 ครั้ง ร้อยละ 30.1 เคยสมัครงานมาแล้ว 7-9 ครั้ง และร้อยละ 16.9 สมัครงานมาแล้ว 1-3 ครั้ง ระยะเวลาระหว่างจบการศึกษาจนถึงการได้งานทำร้อยละ 61.3 อยู่ในระหว่าง 6-9 เดือน ร้อยละ 24.3 อยู่ระหว่าง 9 เดือน - 1 ปี และร้อยละ 13.2 ใช้เวลาน้อยกว่า 6 เดือน ส่วนในการเสียค่าใช้จ่ายในการที่จะทำให้ได้งานนั้น ร้อยละ 61.8 ใช้เงินอยู่ในระหว่าง 501-1,000 บาท ร้อยละ 26.5 เสียค่าใช้จ่ายระหว่าง 1,001-5,000 บาท และร้อยละ 11.8 เสียเงินไม่เกิน 500 บาท สิ่งที่สำคัญที่จะทำให้ได้งานคือ ความสามารถในการกีฬา ร้อยละ 46.3 การได้รับการชักนำและช่วยเหลือจากบุคคลอื่น ร้อยละ 27.5 และจากความรู้ความสามารถพิเศษ ร้อยละ 13.2

ตาราง 13 ความมั่นคงของงานของบัณฑิตที่ทำงานหน่วยงานเอกชน

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.
มีรายได้แน่นอน	3.50	.98
ลักษณะอาชีพมีความมั่นคง เป็นที่ยอมรับของสังคม	3.22	1.13
มีสวัสดิการได้รับขณะทำงานและ เมื่อออกจากงาน	3.13	1.28
มีความต่อเนื่องหรือความถาวรในงาน	3.02	1.21
มีความก้าวหน้าในการทำงาน	3.05	1.24
หน้าที่การงานของท่านมีความเสี่ยงในการออกจากงาน (เช่น รับผิดชอบการเงิน หรือความปลอดภัย)	3.11	1.16
หน่วยงานมีความมั่นคงและมีหลักประกันที่มั่นคง	3.07	1.19
โอกาสในการเลื่อนขั้น	2.85	1.29
มีการยอมรับและสนับสนุนการทำงานของท่านจากบุคคล ในครอบครัว	3.06	1.28
โดยสรุปแล้วท่านคิดว่างานที่ท่านทำอยู่มีหลักประกันที่มั่นคง	2.90	1.21

จากตาราง 13 แสดงว่า ความมั่นคงของงานของบัณฑิตที่ทำงานหน่วยงานเอกชนขึ้นอยู่กับว่ามีรายได้ที่แน่นอน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 รองลงมา คือ ลักษณะของอาชีพที่เป็นที่ยอมรับในสังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.22 และถัดไป คือ การมีสวัสดิการได้รับขณะทำงานและ เมื่อออกจากงาน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.13 โดยสรุปแล้ว บัณฑิตคิดว่างานที่ท่านทำมีหลักประกันที่มั่นคง

ตาราง 14 ความพึงพอใจในงานของบัณฑิตที่ทำงานหน่วยงานเอกชนในด้านต่าง ๆ

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.
รายได้	3.00	1.22
สวัสดิการต่าง ๆ	3.02	1.11
จำนวนชั่วโมงทำงานต่อสัปดาห์	2.89	1.21
เพื่อนร่วมงานส่วนใหญ่	3.00	1.33
ลักษณะงานที่ทำ(เช่นทำงานอยู่กับโต๊ะ งานสอน งานที่ติดต่อกับบุคคลอื่น งานที่ใช้เสียง)	3.07	1.17
ความมีหน้าตาของท่านเมื่อ เทียบกับ เพื่อนที่ทำงาน ต่างจากตน	2.96	1.13
การใช้ความรู้ความสามารถและความถนัดของท่าน ในการทำงาน	2.81	1.24
ความสอดคล้องและตรงกับลักษณะนิสัยของท่าน	3.23	1.22
โดยสรุปแล้ว ท่านมีความพอใจในงานที่ทำเพียงใด	3.00	1.24
ท่านมีความคิดจะ เปลี่ยนงานมากน้อย เพียงใด	3.09	1.31

จากตาราง 14 แสดงว่า ความพึงพอใจของบัณฑิตที่ทำงานในหน่วยงานเอกชนที่มีต่องานที่ทำขึ้นอยู่กับ งานนั้นมีความสอดคล้องและตรงกับนิสัยของตน มีค่าเฉลี่ย 3.23 รองลงไปคือ ลักษณะงานที่ทำ (เช่นทำงานอยู่กับโต๊ะ งานสอนงานที่ติดต่อกับบุคคลอื่น งานที่ใช้เสียงดัง) มีค่าเฉลี่ย 3.07 และมีความคิดจะเปลี่ยนงานมีค่าเฉลี่ย 3.09 โดยสรุปรวมแล้วบัณฑิตมีความพึงพอใจในงานที่ทำ

ตาราง 15 ลักษณะงานของบัณฑิตที่ทำงานอิสระ

ลักษณะงาน	จำนวน	ร้อยละ
ลักษณะงานที่ท่านปฏิบัติ		
งานตรงสาขาพลศึกษา เช่น ครูสอนพลศึกษา	-	-
งานที่ใช้ความรู้ทางพลศึกษาเข้ามาเกี่ยวข้อง	6	66.6
งานไม่ตรงกับสาขาพลศึกษา	3	33.3
ปัจจุบันท่านมีรายได้จากการทำงาน		
ต่ำกว่า 5,560 บาท	-	-
5,561 - 7,550 บาท	7	77.7
7,551 - 10,000 บาท	-	-
สูงกว่า 10,000 บาท	2	22.2

จากตาราง 15 แสดงว่า งานอาชีพของบัณฑิตที่ทำงานอิสระร้อยละ 66.6 เป็นงานที่ใช้ความรู้ทางพลศึกษาเข้ามาเกี่ยวข้อง ร้อยละ 33.3 เป็นงานที่ไม่ตรงกับสาขาพลศึกษา ในปัจจุบัน ร้อยละ 77.7 มีรายได้จากการทำงานเดือนละ 5,561-7,550 บาท รองลงมา ร้อยละ 22.2 มีรายได้จากการทำงานสูงกว่า 10,000 บาทต่อเดือน

ตาราง 16 ข้อมูลองค์ประกอบและแหล่งที่มาของการได้งานของบัณฑิตที่ทำงานอิสระ

ข้อมูลองค์ประกอบและแหล่งที่มาของการได้งาน	จำนวน	ร้อยละ
แหล่งข้อมูลในการรับสมัครของหน่วยงานปฏิบัติงาน		
ทางหนังสือพิมพ์ หรือประกาศทางวิทยุ โทรทัศน์	-	-
จากประกาศของหน่วยงาน	-	-
คนในหน่วยงานเป็นผู้แนะนำชักจูง	-	-
ได้รับคำแนะนำจากเพื่อน หรือญาติพี่น้อง	9	100.0
ก่อนจะได้งานที่ทำอยู่ในปัจจุบัน เคยสมัครงานมาแล้ว		
1 - 3 ครั้ง	-	-
4 - 6 ครั้ง	9	100.0
7 - 9 ครั้ง	-	-
10 ครั้งขึ้นไป	-	-
ระยะเวลาระหว่างจบการศึกษากับการได้งานทำ		
น้อยกว่า 6 เดือน	3	33.3
6 เดือน - 9 เดือน	6	66.6
9 เดือน - 1 ปี	-	-
มากกว่า 1 ปีขึ้นไป	-	-
ในการได้งานต้องเสียค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนเงิน		
ไม่เกิน 500 บาท	-	-
501 - 1,000 บาท	-	-
1,001 - 5,000 บาท	-	-
5,000 บาทขึ้นไป	-	-

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อมูลองค์ประกอบและแหล่งที่มาของการได้งาน	จำนวน	ร้อยละ
สิ่งใด เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ได้งาน		
ความรู้จากการศึกษาในระดับปริญญาตรี	-	-
ความสามารถในด้านกีฬา	-	-
ได้รับการชักนำและช่วยเหลือจากบุคคลอื่น	9	100.0
ความรู้ความสามารถพิเศษ	-	-

จากตาราง 16 แสดงว่า การที่จะสามารถเข้าทำงานได้นั้น ได้ทำการสมัครโดยได้รับคำแนะนำจากเพื่อน หรือญาติพี่น้อง ร้อยละ 100.0 ก่อนที่จะได้งานที่ทำอยู่นี้ ร้อยละ 100.0 เคยสมัครงานมาแล้ว 4-6 ครั้ง ระยะเวลาระหว่างจบการศึกษาจนถึงการได้งานทำร้อยละ 66.6 อยู่ในระหว่าง 6-9 เดือน ร้อยละ 33.3 น้อยกว่า 6 เดือน สิ่งที่สำคัญที่จะทำให้ได้งานคือ การได้รับการชักนำและช่วยเหลือจากบุคคลอื่น ร้อยละ 100.0

ตาราง 17 ความมั่นคงของงานของบัณฑิตที่ทำงานอิสระ

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.
มีรายได้แน่นอน	2.78	1.56
ลักษณะอาชีพมีความมั่นคง เป็นที่ยอมรับของสังคม	3.00	1.32
มีสวัสดิการได้รับขณะทำงานและ เมื่อออกจากงาน	1.67	1.12
มีความต่อเนื่องหรือความถาวรในงาน	2.11	1.54
มีความก้าวหน้าในการทำงาน	4.22	.67
หน้าที่การงานของท่านมีความเสี่ยงในการออกจากงาน (เช่น รับผิดชอบการเงิน หรือความปลอดภัย)	3.11	.33
หน่วยงานมีความมั่นคงและมีหลักประกันที่มั่นคง	1.67	.71
โอกาสในการเลื่อนขั้น	2.89	1.90
มีการยอมรับและสนับสนุนการทำงานของท่านจากบุคคล ในครอบครัว	3.56	1.94
โดยสรุปแล้วท่านคิดว่างานที่ท่านทำอยู่มีหลักประกันที่มั่นคง	2.00	.87

จากตาราง 17 แสดงว่า ความมั่นคงของงานของบัณฑิตที่ทำงานอิสระ ขึ้นอยู่กับความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน มีค่าเฉลี่ย 4.22 รองลงมาคือ มีการยอมรับและสนับสนุนการทำงานจากบุคคลในครอบครัว มีค่าเฉลี่ย 3.56 โดยสรุปรวมแล้ว บัณฑิตคิดว่างานที่ท่านทำมีหลักประกันที่ไม่มั่นคง

ตาราง 18 ความพึงพอใจในงานของบัณฑิตที่ทำงานอิสระในด้านต่าง ๆ

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.
รายได้	3.33	.71
สวัสดิการต่าง ๆ	3.33	1.80
จำนวนชั่วโมงทำงานต่อสัปดาห์	2.78	1.20
เพื่อนร่วมงานส่วนใหญ่	4.33	.50
ลักษณะงานที่ทำ(เช่นทำงานอยู่กับโต๊ะ งานสอน งานที่ติดต่อกับบุคคลอื่น งานที่ใช้เสียง)	4.44	.53
ความมีหน้าตาของท่านเมื่อ เทียบกับ เพื่อนที่ทำงาน ต่างจากตน	3.33	.71
การใช้ความรู้ความสามารถและความถนัดของท่าน ในการทำงาน	3.11	1.27
ความสอดคล้องและตรงกับลักษณะนิสัยของท่าน	4.33	.71
โดยสรุปแล้ว ท่านมีความพอใจในงานที่ทำเพียงใด	2.89	1.62
ท่านมีความคิดจะ เปลี่ยนงานมากน้อยเพียงใด	2.11	1.45

จากตาราง 18 แสดงว่า ความพึงพอใจต่องานของบัณฑิตที่ทำงานอิสระ ขึ้นอยู่กับลักษณะงานที่ทำ มีค่าเฉลี่ย 4.44 รองลงมาคือ เพื่อนร่วมงาน และความสอดคล้องกับนิสัย มีค่าเฉลี่ย 4.33 โดยสรุปรวมแล้ว บัณฑิตไม่คิดจะ เปลี่ยนงาน

ตาราง 19 ลักษณะงานในอุดมคติของบัณฑิตที่ว่างงาน

ข้อความ	การตัดสินใจ	
	$\bar{X}$	S.D.
งานที่มีรายได้ต่ำกว่าระดับเงินเดือนผู้สำเร็จปริญญาตรี	2.29	.74
งานที่มีเวลาทำงานเกินสัปดาห์ละ 35 ชั่วโมง	2.24	.72
งานที่ไม่ได้ใช้ความรู้ความสามารถที่เรียนมา	2.42	.73
งานที่มีสถานที่ทำงานอยู่ ในชนบทที่ห่างไกลมีความ กดดันมาก	2.15	.76
งานที่ถือว่าเป็นงานชั้นต่ำต้องใช้กำลังกาย เช่น พนักงาน ขับรถ พนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น	2.39	.74
งานที่มีรายได้ตอบแทนไม่ต่ำกว่าเงินเดือนของผู้สำเร็จ ปริญญาตรี	2.55	.68
งานที่มีเวลาทำงานต่ำกว่าสัปดาห์ละ 35 ชั่วโมง	2.45	.79
งานที่ตรงกับความถนัดและความสนใจของท่าน	2.36	.70
งานที่มีสถานที่ทำงานในเมืองใหญ่และมีความเจริญ	2.40	.83
งานที่เป็นที่ยอมรับในสังคม เช่น รับราชการ หรือ งานรัฐวิสาหกิจ	2.61	.55

จากตาราง 19 แสดงว่า ลักษณะงานในอุดมคติของกลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่ได้ทำงาน จะรับทำงานโดยพิจารณาจากงานที่เป็นที่ยอมรับในสังคม เช่น รับราชการ หรือรัฐวิสาหกิจเป็นอันดับแรก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.61 รองลงมาคือ งานที่มีรายได้ไม่ต่ำกว่าเงินเดือนของผู้สำเร็จปริญญาตรี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.55 อันดับที่สามคือ งานที่มีเวลาทำงานต่ำกว่าสัปดาห์ละ 35 ชั่วโมง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.45 ส่วนงานที่มีความต้องการไปทำน้อยที่สุดคือ งานที่มีสถานที่ทำงานอยู่ในชนบทที่ห่างไกลมีความกันดารมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.15

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาสภาวะการปฏิบัติงานของบัณฑิตสาขาพลศึกษาในด้านต่าง ๆ คือ ประเภทของงาน ลักษณะของงานและรายได้ องค์กรประกอบและที่มาของการได้งาน ความมั่นคงของงาน ความพึงพอใจในงาน และการว่างงาน

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้บัณฑิตสาขาพลศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในปี พ.ศ. 2535 จากมหาวิทยาลัยส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และวิทยาลัยครูทั่วประเทศ จำนวนทั้งสิ้น 971 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น ส่วนหนึ่ง และนำมาจากแบบสอบถามของ สมเกียรติ ชอบผล อีกส่วนหนึ่ง

แบบสอบถามชุดนี้ แบ่งออกเป็น 6 ตอน โดยแบบสอบถาม 3 ตอนแรก เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพการทำงานของบัณฑิต ลักษณะของงาน องค์กรประกอบและที่มาของการได้งาน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list)

- ตอน 1 สถานภาพการทำงานของบัณฑิต เป็นการสอบถามข้อเท็จจริงของสถานภาพการทำงานของบัณฑิต เพื่อแยกประเภทบัณฑิตที่มีงานทำกับบัณฑิตว่างงาน ประเภทของบัณฑิตว่างงาน สาเหตุของการว่างงาน

- ตอน 2 ลักษณะของงาน เป็นการสอบถามลักษณะและประเภทต่าง ๆ ของงานที่บัณฑิตทำ รายได้ต่อเดือน ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชาที่เรียนกับการทำงาน ระยะเวลาที่ทำงาน

- ตอน 3 องค์ประกอบและที่มาของการได้งาน เป็นการสอบถามข้อเท็จจริงในการได้งานทำของบัณฑิต เช่น การรับทราบข้อมูลข่าวสารความถี่ในการสมัครงาน ระยะเวลาในการรองาน ทุนค่าใช้จ่ายเพื่อการได้งานความสามารถต่าง ๆ ที่ส่งผลทำให้ได้งาน

แบบสอบถาม 3 ตอนหลัง เป็นแบบวัดความมั่นคงของงาน แบบวัดความพึงพอใจในงานและความต้องการเปลี่ยนงาน แบบวัดลักษณะงานในอุดมคติ (ใช้สำหรับผู้ยังไม่ได้งาน) ซึ่งเป็นแบบวัดของ สมเกียรติ ชอบผล (2531 : 77-79)

- ตอน 4 แบบวัดความมั่นคงของงาน เป็นแบบวัดมาตราส่วนประเมินค่าให้เลือกตอบ มีจำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อมีประโยคคำถามนำว่าผู้ตอบมีความคิดเห็นอย่างไรต่องานในด้านต่าง ๆ เช่น รายได้ ลักษณะอาชีพ สวัสดิการ ความต่อเนื่องในการทำงาน ความก้าวหน้าในการทำงาน เป็นต้น โดยมีมาตราส่วนประเมินค่าตั้งแต่ "มากที่สุด" จนถึง "น้อยที่สุด" รวม 5 ระดับ

- ตอน 5 แบบวัดความพึงพอใจในงาน เป็นแบบวัดมาตราส่วนประเมินค่าให้เลือกตอบจำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อมีคำถามนำว่า ผู้ตอบมีความรู้สึกอย่างไรต่องานในด้านต่าง ๆ เช่น รายได้ สวัสดิการ จำนวนชั่วโมงทำงานต่อสัปดาห์ เพื่อนร่วมงาน ลักษณะงานที่ทำ เป็นต้น โดยมีมาตราส่วนประเมินค่าตั้งแต่ "มากที่สุด" ถึง "น้อยที่สุด" รวม 5 ระดับ

- ตอน 6 แบบวัดลักษณะงานในอุดมคติ เป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่าให้เลือกตอบมีจำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อมีข้อความเกี่ยวกับลักษณะของงาน เช่น รายได้ ชั่วโมงการทำงาน ความสอดคล้องของการศึกษากับงาน สถานที่ทำงาน ประเภทของงาน เป็นต้น มีมาตราส่วนประเมินค่าตั้งแต่ "ตัดสินใจทำงาน" "ตัดสินใจไม่ได้" และ "ตัดสินใจไม่ทำงาน" รวม 3 ระดับ

วิธีจัดการกระทำกับข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้คอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC ทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. หาค่าร้อยละของข้อมูลจากแบบสอบถาม เกี่ยวกับสถานภาพการทำงานของบัณฑิต ลักษณะของงาน องค์กรประกอบ และที่มาของการได้งาน
2. หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลจากแบบวัดความมั่นคงของงานความพึงพอใจในงาน และงานในอุดมคติ
3. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา เพื่อให้เห็นประเภทของงานอื่น ๆ นอกเหนือจากงานในระบบราชการที่มีรายได้ดี ความมั่นคง มีความพึงพอใจในการทำงาน เพื่อแสดงให้เห็นทราบถึงลักษณะของงาน และลักษณะที่มาของการได้งานบัณฑิตที่ว่างงานมีเหตุผลอย่างไรจึงยังไม่ได้งานทำ และงานในอุดมคติที่บัณฑิตต้องการทำมีลักษณะอย่างไร

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ตอนที่ 1

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 817 คน กำลังทำงานอยู่ 625 คน คิดเป็นร้อยละ 76.50 และยังไม่ได้ทำงาน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 23.50 สาเหตุที่ยังไม่ได้ทำงาน คือ กำลังรอเรียกตัวจากหน่วยงานที่สมัครอยู่ ร้อยละ 91.56

งานที่กลุ่มตัวอย่างทำอยู่ในปัจจุบัน ร้อยละ 76.6 เป็นงานในหน่วยงานราชการ รองลงมาเป็นงานของเอกชน ร้อยละ 21.8 ลักษณะงานที่ทำอยู่เป็นงานตรงสาขาพลศึกษา ร้อยละ 73.1 รองลงมาเป็นงานที่ต้องใช้ความรู้ทางพลศึกษาเข้ามาเกี่ยวข้อง ร้อยละ 19.7 ปัจจุบันบัณฑิตที่จบออกมามีงานทำร้อยละ 80.2 ได้รับเงินเดือน ๆ ละ 5,561-7,550 บาทต่อเดือน และได้รับเงินเดือนต่ำกว่า 5,560 บาท อยู่ร้อยละ 16.5

การที่จะสามารถเข้าทำงานได้นั้นได้ทำการสมัคร โดยทราบจากการประกาศของหน่วยงานโดยตรง ร้อยละ 52.5 ทราบจากคนในหน่วยงานเป็นผู้ชักจูง ร้อยละ 21.9 ได้รับคำแนะนำจากเพื่อน หรือญาติพี่น้อง ร้อยละ 14.6 และทราบจากหนังสือพิมพ์ หรือประกาศทางวิทยุ โทรทัศน์ ร้อยละ 11.0

ก่อนจะได้งานที่ทำอยู่นี้ ร้อยละ 55.7 เคยสมัครงานมาแล้ว 4-6 ครั้ง ร้อยละ 25.6 เคยสมัครงานมาแล้ว 7-9 ครั้ง ร้อยละ 16.8 สมัครงานมาแล้ว 1-3 ครั้ง ระยะเวลาระหว่างจบการศึกษาจนถึงการได้งานทำ ร้อยละ 58.6 อยู่ระหว่าง 6-9 เดือน ร้อยละ 24.3 อยู่ระหว่าง 9 เดือน-1 ปี และร้อยละ 13.4 ใช้เวลาน้อยกว่า 6 เดือน ส่วนในการเสียค่าใช้จ่ายในการที่จะทำให้ได้งานนั้น ร้อยละ 56.2 ใช้เงินอยู่ในระหว่าง 501-1,000 บาท ร้อยละ 29.8 เสียค่าใช้จ่ายระหว่าง 1,001-5,000 บาท และร้อยละ 11.0 เสียเงินไม่เกิน 500 บาท สิ่งสำคัญที่ทำให้ได้งานคือ ความรู้ที่ได้จากการศึกษาในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 45.6 การได้รับการชักนำและช่วยเหลือจากบุคคลอื่น ร้อยละ 27.8 และความสามารถในด้านกีฬา ร้อยละ 18.9

ความมั่นคงของงานที่ทำขึ้นอยู่กับการมีรายได้ที่แน่นอน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 รองลงมาคือ ลักษณะของอาชีพที่เป็นที่ยอมรับในสังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41 และถัดไปคือ หน่วยงานมีความมั่นคงและมีหลักประกันที่มั่นคง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.09

ความพึงพอใจในงานที่ทำขึ้นอยู่กับการมีความมีหน้าตาเมื่อเทียบกับเพื่อนที่ทำงานต่างจากตน มีค่าเฉลี่ย 3.21 รองลงมาคือ ความสอดคล้องและตรงกับลักษณะนิสัยของตน มีค่าเฉลี่ย 2.99 โดยคะแนนรวม บัณฑิตที่จบมา ยังไม่มีความพึงพอใจในงานที่ทำ และมีความคิดจะเปลี่ยนงาน มีค่าเฉลี่ย 3.02

ตอนที่ 2

บัณฑิตที่ทำงานราชการมีจำนวน 462 คน ลักษณะงานที่ทำอยู่เป็นงาน
ตรงสาขาพลศึกษา ร้อยละ 79.6 รองลงมาเป็นงานที่ต้องใช้ความรู้ทางพลศึกษา
เข้ามาเกี่ยวข้อง ร้อยละ 14.5 ปัจจุบันได้รับเงินเดือน ๆ ละ 5,561-7,550
บาท มีอยู่ร้อยละ 87.2 และร้อยละ 11.0 ได้รับเงินเดือนต่ำกว่า 5,560 บาท

การที่จะสามารถเข้าทำงานราชการได้นั้น ทำการสมัครโดยทราบจาก
การประกาศของหน่วยงานโดยตรง ร้อยละ 53.3 ทราบจากคนในหน่วยงานเป็น
ผู้ชักจูง ร้อยละ 18.5 ได้รับคำแนะนำจากเพื่อน หรือญาติพี่น้อง ร้อยละ 16.7
และทราบจากหนังสือพิมพ์ หรือประกาศทางวิทยุ โทรทัศน์ ร้อยละ 10.6

ก่อนที่จะได้งานที่ทำอยู่นี้ ร้อยละ 57.0 เคยสมัครงานมาแล้ว 4-6 ครั้ง
ร้อยละ 23.3 เคยสมัครงานมาแล้ว 7-9 ครั้ง และร้อยละ 17.0 สมัครงานมา
แล้ว 1-3 ครั้ง ระยะเวลาระหว่างจบการศึกษาจนถึงการได้งานทำ ร้อยละ
57.5 อยู่ในช่วง 6-9 เดือน ร้อยละ 24.1 อยู่ระหว่าง 9 เดือน-1 ปี และ
ร้อยละ 13.8 ใช้เวลาน้อยกว่า 6 เดือน ส่วนในการเสียค่าใช้จ่ายในการที่จะ
ทำให้ได้งานนั้น ร้อยละ 54.7 ใช้เงินอยู่ในระหว่าง 501-1,000 บาท ร้อยละ
30.2 เสียค่าใช้จ่ายระหว่าง 1,001-5,000 บาท และร้อยละ 11.0 เสียเงิน
ไม่เกิน 500 บาท สิ่งที่สำคัญที่จะทำให้ได้งานคือ ความรู้ที่ได้จากการศึกษาใน
ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 55.9 การได้รับการชักนำและช่วยเหลือจากบุคคลอื่น
ร้อยละ 26.5 และความสามารถในด้านกีฬา ร้อยละ 11.31

ความมั่นคงของงานที่ทำขึ้นอยู่กับการมีรายได้ที่แน่นอน โดยมีค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 4.51 รองลงมาคือ ลักษณะของอาชีพที่เป็นที่ยอมรับในสังคม มีค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 4.23 และถัดไปคือ โอกาสในการเลื่อนขั้นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 โดย
คะแนนรวม บัณฑิตที่ทำงานราชการมีความเห็นว่า มีความมั่นคง

ความพึงพอใจในงานที่ทำขึ้นอยู่ กับ ความมีหน้าตาของท่านเมื่อเทียบกับเพื่อนที่ทำงานต่างจากตนมีค่าเฉลี่ย 3.28 รองลงมาคือ การได้ใช้ความรู้ความสามารถในการทำงานมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.99 โดยคะแนนรวม บัณฑิตที่ทำงานราชการมีความพึงพอใจในงานที่ทำ

ตอนที่ 3

บัณฑิตที่ทำงานในหน่วยงานเอกชนมีจำนวน 136 คน ลักษณะงานที่ทำอยู่เป็นงานตรงสาขาพลศึกษา ร้อยละ 55.1 รองลงมาเป็นงานที่ต้องใช้ความรู้ทางพลศึกษาเข้ามาเกี่ยวข้อง ร้อยละ 34.6 ปัจจุบันได้รับเงินเดือน ๆ ละ 5,561-7,550 บาท มีอยู่ร้อยละ 55.1 และร้อยละ 36.8 ได้รับเงินเดือนต่ำกว่า 5,560 บาท

การที่จะสามารถเข้าทำงานได้นั้น ได้ทำการสมัครโดยทราบจากการประกาศของหน่วยงานโดยตรง ร้อยละ 48.5 ทราบจากหนังสือพิมพ์หรือประกาศทางวิทยุ โทรทัศน์ ร้อยละ 13.2 และได้รับคำแนะนำจากเพื่อนหรือญาติพี่น้อง ร้อยละ 8.1

ก่อนจะได้งานที่ทำอยู่นี้ ร้อยละ 52.9 เคยสมัครงานมาแล้ว 4-6 ครั้ง ร้อยละ 30.1 เคยสมัครงานมาแล้ว 7-9 ครั้ง และร้อยละ 16.9 สมัครงานมาแล้ว 1-3 ครั้ง ระยะเวลาระหว่างจบการศึกษาจนถึงการได้งานทำ ร้อยละ 61.3 อยู่ในช่วง 6-9 เดือน ร้อยละ 24.3 อยู่ระหว่าง 9 เดือน - 1 ปี และร้อยละ 13.2 ใช้เวลาน้อยกว่า 6 เดือน ส่วนการเสียค่าใช้จ่ายในการที่จะทำให้ได้งานนั้น ร้อยละ 61.8 ใช้เงินอยู่ระหว่าง 501-1,000 บาท ร้อยละ 26.5 เสียค่าใช้จ่ายระหว่าง 1,001-5,000 บาท และร้อยละ 11.8 เสียเงินไม่เกิน 500 บาท สิ่งที่สำคัญที่จะทำให้ได้งานคือ ความสามารถในการด้านกีฬา ร้อยละ 46.3 การได้รับการชักนำและช่วยเหลือจากบุคคลอื่น ร้อยละ 27.5 และความรู้ความสามารถพิเศษ ร้อยละ 13.2

ความมั่นคงของงานที่ทำขึ้นอยู่กับการมีรายได้ที่แน่นอน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 รองลงมาคือ ลักษณะของอาชีพที่เป็นที่ยอมรับในสังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.22 และถัดไปคือ การมีสวัสดิการได้รับขณะทำงานและเมื่อออกจากงาน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.13 โดยคะแนนรวม บัณฑิตที่ทำงานเอกชนมีความเห็นว่างานที่ทำมีความมั่นคง

ความพึงพอใจในงานที่ทำขึ้นอยู่กับการงานนั้นมีความสอดคล้องและตรงกับนิสัยของตน มีค่าเฉลี่ย 3.23 รองลงไปคือ ลักษณะงานที่ทำ (เช่น ทำงานอยู่กับโต๊ะ งานสอน งานที่ติดต่อกับบุคคลอื่น งานที่ใช้เสียงดัง) มีค่าเฉลี่ย 3.07 และมีความคิดที่จะเปลี่ยนงาน มีค่าเฉลี่ย 3.09 โดยคะแนนรวม บัณฑิตที่ทำงานในหน่วยงานเอกชน มีความพึงพอใจในงานที่ทำ

ตอนที่ 4

บัณฑิตที่ทำงานอิสระมีจำนวน 9 คน ลักษณะงานที่ทำเป็นงานที่ใช้ความรู้ทางพลศึกษาเข้ามาเกี่ยวข้อง จำนวน 6 คน และงานไม่ตรงกับสาขาพลศึกษา จำนวน 3 คน ปัจจุบันได้รับเงินเดือน 5,560-7,550 บาท จำนวน 7 คน และได้รับเงินเดือนสูงกว่า 10,000 บาท จำนวน 2 คน

การได้งานทำนั้นมาจากคนในหน่วยงานเป็นผู้ชักจูง จำนวน 6 คน จากเพื่อนหรือญาติพี่น้องแนะนำ 3 คน

ก่อนที่จะได้งานนี้เคยสมัครงานมาแล้ว 4-6 ครั้ง จำนวน 2 คน และ 7-9 ครั้ง จำนวน 7 คน ระยะเวลาระหว่างจบการศึกษากับการได้งาน 6-9 เดือน จำนวน 6 คน และ 9 เดือน-1 ปี จำนวน 3 คน ส่วนในการเสียค่าใช้จ่าย 4 คน เสียค่าใช้จ่ายก่อนจะได้งาน 501-1,000 บาท อีก 5 คน เสียค่าใช้จ่าย 1,001-5,000 บาท สิ่งที่ทำให้ได้งาน คือ การได้รับการชักนำ และช่วยเหลือจากบุคคลอื่น

ความมั่นคงของงานขึ้นอยู่กับการณ์มีความก้าวหน้าในการทำงานมีค่าเฉลี่ย 4.22 และการได้รับการยอมรับและการสนับสนุนจากครอบครัว มีค่าเฉลี่ย 3.56 โดยคะแนนรวม มีความเห็นว่า งานที่ทำไม่มั่นคง

ความพึงพอใจในงานขึ้นอยู่กับ ลักษณะงานที่ทำ มีค่าเฉลี่ย 4.44 และเพื่อนร่วมงาน กับความสอดคล้องกับลักษณะนิสัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 โดยคะแนนรวม บัณฑิตมีความพึงพอใจในงานที่ทำ

ตอนที่ 5

ลักษณะงานในอุดมคติของบัณฑิตที่ยังไม่ได้ทำงาน มีความต้องการทำงาน โดยสนใจงานที่เป็นที่ยอมรับในสังคม เช่น รับราชการ หรือรัฐวิสาหกิจเป็นอันดับแรก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.61 รองลงมาคือ งานที่มีรายได้ไม่ต่ำกว่าเงินเดือนของผู้สำเร็จปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.55 อันดับที่สามคือ งานที่มีเวลาทำงานต่ำกว่าสัปดาห์ละ 35 ชั่วโมง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.45 ส่วนงานที่มีความต้องการทำน้อยที่สุดคือ งานที่มีสถานที่ทำงานอยู่ในชนบทห่างไกล มีความกดดันมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.15

อภิปรายผล

ตอนที่ 1

จากกลุ่มตัวอย่าง 817 คน พบว่า มีบัณฑิตที่จบการศึกษาในปี 2534 ได้งานทำแล้ว 625 คน คิดเป็นร้อยละ 76.50 และยังว่างงานไม่ได้ทำงาน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 23.50 คน โดยผู้ที่ยังไม่ได้ทำงานนั้นทุกคนอยู่ในระหว่างรอเรียกตัวเข้าทำงาน โดยมีความมุ่งหวังจะได้เข้าทำงานในหน่วยงานราชการ และ

ต้องเป็นงานที่มีรายได้เหมาะสมกับคุณวุฒิที่ตนได้เรียนมา ซึ่งสอดคล้องกับ รจนา กุลรัตน์ และคณะ (2529 : 30) ที่พบว่า งานที่บัณฑิตมีความสนใจมากที่สุด คือ งานราชการ แต่เนื่องจากอัตราการรับคนเข้าทำงานมีการจำกัดด้วยเงื่อนไขของเวลา และอัตราค่าจ้าง จึงทำให้ต้องมีผู้รอเข้ารับราชการเหลืออยู่มาก และจากการศึกษาลักษณะงานในอุดมคติของกลุ่มที่ยังไม่ได้ทำงานพบว่า งานที่ต้องการทำนั้นคือ งานราชการ และต้องมีรายได้ไม่ต่ำกว่าวุฒิปริญญาตรี ซึ่งเป็นเหตุหนึ่งที่เกิดคดเคี้ยวของการเข้าทำงานเป็นตัวกั้นให้ขาดความสนใจงานหน่วยงานเอกชนที่ให้ผลตอบแทนต่ำกว่าวุฒิปริญญาตรี จึงมิได้มีความตั้งใจในการหางานทำอย่างจริงจัง โดยทั้งนี้หวังเพียงว่าหน่วยงานราชการที่ตนสอบไว้แล้วจะเรียกตัวเข้าทำงาน

งานที่บัณฑิตทำในปัจจุบันเป็นงานทางราชการร้อยละ 76.6 และงานของหน่วยงานเอกชน ร้อยละ 21.8 โดยบุคคลเหล่านี้ทำงานตรงสาขาพลศึกษาร้อยละ 73.1 รองลงมาเป็นงานที่ต้องใช้ความรู้ทางพลศึกษาเข้ามาเกี่ยวข้อง ร้อยละ 19.7 ปัจจุบันมีรายได้จากการทำงานอยู่ในระหว่าง 5,560-7550 บาท ร้อยละ 80.2 และรายได้ต่ำกว่า 5,560 บาท ร้อยละ 16.5 ทั้งนี้เป็นผลมาจากการที่บัณฑิตเรียนในระดับปริญญาตรีในกลุ่มของสังคมศาสตร์ทำให้มีความกว้างของลักษณะตำแหน่งงานที่ทางราชการต้องการจึงมีโอกาสในการสอบเข้ารับราชการได้หลายสาขาและมีคุณวุฒิทางครู ซึ่งหน่วยงานทางราชการเปิดสอบทุกปีและรับจำนวนมาก และมีทางได้เปรียบคือ ลักษณะเฉพาะของวิชาพลศึกษาจึงเป็นการกำหนดตำแหน่งชำนาญการพิเศษในตัว ทำให้มีคู่แข่งน้อยลงในการสอบเข้าราชการ ฉะนั้นรายได้จากการทำงานของราชการจะได้ตามคุณวุฒิ คือ เริ่มที่ 5,560 บาท ซึ่งเป็นรายได้ตามวุฒิปริญญาตรีของการกำหนดตำแหน่งทางราชการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทนา แฮสุวรรณ (2523 : 47) ที่พบว่า มหাবัณฑิตทางพลศึกษาส่วนใหญ่ทำงานในตำแหน่งอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดรัฐบาลมากที่สุด และยังสอดคล้อง มันทนา บุญยปกรณ์ (2528 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า บัณฑิตทำงานในตำแหน่งอาจารย์ 1 มากที่สุด

การที่จะสามารถเข้าทำงานได้นั้นได้ทำการสมัคร โดยทราบจากการประกาศของหน่วยงานโดยตรง ร้อยละ 52.2 และรองลงมาก็คือ ทราบจากคนในหน่วยงานเป็นผู้ชักจูง ร้อยละ 21.9 ก่อนที่จะได้งานที่ทำอยู่นี้เคยสมัครงานมาแล้ว 4-6 ครั้ง ร้อยละ 55.7 ระยะเวลาระหว่างจบการศึกษาจนถึงการได้งานทำอยู่ในระหว่าง 6-9 เดือน ร้อยละ 58.6 ส่วนในการเสียค่าใช้จ่ายในการที่จะทำให้ได้งานนั้นใช้เงินอยู่ในระหว่าง 501-1,000 บาท ร้อยละ 56.2 สิ่งที่สำคัญที่จะทำให้ได้งาน คือ ความรู้ที่ได้จากการศึกษาในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 45.6 การได้รับการชักนำและช่วยเหลือจากบุคคลอื่น ร้อยละ 27.8 ทั้งนี้เป็นเพราะ เมื่อบัณฑิตจบมาไม่ต้องการเป็นผู้ว่างงาน จึงมีการขวนขวายหางานทำอีกทั้งญาติพี่น้องก็วิตกเช่นกัน จึงมีการหาข่าวเกี่ยวกับการสมัครงานให้ และบัณฑิตเป็นผู้ที่จบการศึกษามาใหม่ พื้นฐานความรู้ความสามารถที่สะสมจากการเรียนยังมีมากทำให้การสมัครเข้าสอบแข่งขันหรือการสมัครงานมีโอกาสดีสูง

ความมั่นคงของงานที่ทำขึ้นอยู่กับการมีรายได้ที่แน่นอน มีค่าเฉลี่ย 3.64 รองลงมาก็คือ ลักษณะของอาชีพที่เป็นที่ยอมรับในสังคม มีค่าเฉลี่ย 3.41 ถัดไปคือ หน่วยงานมีความมั่นคงและมีหลักประกัน มีค่าเฉลี่ย 3.09 ความพึงพอใจในงานที่ทำขึ้นอยู่กับความมีหน้าตาเมื่อเทียบกับเพื่อนที่ทำงานต่างจากตน มีค่าเฉลี่ย 3.21 รองลงมาก็คือ ความสอดคล้องและตรงกับลักษณะนิสัยของตน มีค่าเฉลี่ย 2.99 เนื่องจากรายได้ การยอมรับจากสังคม เป็นพื้นฐานความต้องการของทุกคน การที่บัณฑิตได้รับในสิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดความรู้สึกว่า งานที่ตนทำมีความทัดเทียมเพื่อนได้ จึงเกิดความภาคภูมิใจ

ตอนที่ 2

บัณฑิตที่ทำงานราชการมีจำนวน 480 คน คิดเป็นร้อยละ 58.62 ของจำนวนบัณฑิตที่จบการศึกษาทั้งหมด ลักษณะงานที่ทำอยู่เป็นงานตรงสาขาพลศึกษา ร้อยละ 79.6 งานที่ทำส่วนใหญ่เป็นงานสอนในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ทั้งใน

ระดับประถม มัธยม และอุดมศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่ได้รับเงินเดือนตามวุฒิ ปัจจุบันได้รับเงินเดือน ๆ ละ 5,561-7,550 บาท มีอยู่ร้อยละ 87.2 และร้อยละ 11.0 ได้รับเงินเดือนต่ำกว่า 5,560 บาท ซึ่งทั้งนี้ เป็นคุณสมบัติของที่จะทำงานราชการ ในตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 3 ซึ่งใช้วุฒิปริญญาตรีในการสอบ ส่วนผู้ที่ได้รับเงินเดือนต่ำกว่าวุฒินั้น น่าจะมีสาเหตุมาจาก การลดวุฒิไปสมัครสอบ เช่น ตำแหน่งลูกจ้างประจำในหน่วยงาน หรือไปรับราชการเป็นทหาร ตำรวจ ซึ่งต้องใช้ความสามารถพิเศษในด้านกีฬา และการชักนำช่วยเหลือจากบุคคลอื่น เป็นองค์ประกอบสำคัญของการได้งาน ส่วนผู้ที่เข้ารับราชการครู หรือพนักงานครู ข้าราชการครู กรุงเทพมหานคร ใช้ความรู้ที่เรียนมาในระดับปริญญาตรีในการสอบเข้าทำงาน

ส่วนใหญ่บัณฑิตที่รับราชการจะต้องใช้เวลาในการรองานประมาณ 1 ปี มีเพียงส่วนน้อยที่ใช้เวลานานกว่า 1 ปี ขึ้นไป ค่าใช้จ่ายในการหางานใช้ตั้งแต่ 501-1,000 บาท ขึ้นอยู่กับจำนวนครั้งในการสมัคร และสถานที่บัณฑิตไปสมัคร และสอบ บัณฑิตที่สมัครงานเพียง 1-3 ครั้งจะใช้เงินประมาณ 501-1,000 บาท ส่วนบัณฑิตที่สมัครงาน 7 ครั้งขึ้นไป จะใช้เงินตั้งแต่ 5,000 บาท ขึ้นไป

บัณฑิตที่ทำงานราชการมีความเห็นว่า งานที่ทำมีความมั่นคงและมีรายได้แน่นอน และเป็นที่ยอมรับของสังคม แต่มีบัณฑิตบางส่วนที่ยังไม่พึงพอใจในงานที่ทำ เป็นเพราะว่า รายได้น้อย และไม่พอใจเพื่อร่วมงานส่วนใหญ่ แต่ก็เห็นด้วยกับความมีหน้ามีตา เมื่อเทียบกับเพื่อนร่วมงานที่ทำงานต่างจากตน

ตอนที่ 3

บัณฑิตที่ทำงานในหน่วยงานเอกชนมีจำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 15.38 ของจำนวนบัณฑิตที่จบการศึกษาทั้งหมด ลักษณะงานที่ทำอยู่เป็นงานสอนพลศึกษาในสถาบันการศึกษาเอกชน รองลงมาคือ ทำงานที่เกี่ยวข้องกับพลศึกษา คือ ทำงานเกี่ยวกับบริษัทผลิตอุปกรณ์กีฬา และอยู่ตามสถานบริการด้านกีฬาและการออกกำลังกาย บัณฑิตส่วนใหญ่จะมีรายได้ตามวุฒิและต่ำกว่าวุฒิ เพราะส่วน

ใหญ่สถาบันเอกชน มักให้ค่าตอบแทนเงิน เดือนน้อยกว่าสถาบันการศึกษาของภาครัฐบาล มีบางส่วนที่มีรายได้สูงกว่าวุฒิ คือ บัณฑิตที่ทำงานอย่างอื่นนอกเหนือจากงานสอนในสถาบันการศึกษาเอกชน

บัณฑิตใช้ความสามารถทางกีฬาและการชักนำช่วย เหลือจากบุคคลอื่น เป็นองค์ประกอบสำคัญของการได้งาน เพราะสถาบันการศึกษาของเอกชนส่วนใหญ่จะ ไม่มีการสอบแข่งขันเพื่อเข้าทำงาน การได้งานจึง เป็นลักษณะการฝากหรือแนะนำ ช่วยเหลือจากบุคคลอื่นเป็นสำคัญ ส่วนการทำงานในสถานบริการการกีฬาและสถานออกกำลังกายใช้ความสามารถทางกีฬา และการการแนะนำช่วย เหลือจากบุคคลอื่น เป็นองค์ประกอบสำคัญ

ความถี่ในการสมัครงานไม่ต่างจากผู้ทำงานราชการ ระยะเวลาการรอ งานจะน้อยกว่างานราชการ คือ ประมาณ 6-9 เดือน เพราะเป็นงานที่ไม่ต้อง สอบแข่งขันเหมือนกับงานราชการ ดังนั้น ค่าใช้จ่ายจึงใช้น้อยกว่า

บัณฑิตที่ทำงานในหน่วยงานเอกชน มีความ เห็นว่าเป็นงานที่มีความมั่นคง โดยเฉพาะรายได้ที่แน่นอน และเป็นที่ยอมรับในสังคม แต่เห็นว่ามีโอกาสในการ เลื่อนขั้นน้อย บัณฑิตมีความพึงพอใจในงานที่ทำ บัณฑิตที่ทำงานในสถานบริหารร่างกายการออกกำลังกายมีความพอใจมากกว่าบัณฑิตที่สอนในสถาบัน เอกชนในด้าน รายได้และสวัสดิการ

ตอนที่ 4

บัณฑิตที่ทำงานอิสระมีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 1.10 ของบัณฑิตที่ จบการศึกษาทั้งหมด และเป็นร้อยละ 1.4 ของบัณฑิตที่มีงานทำ งานที่บัณฑิตทำ ส่วนใหญ่ คือ งานส่วนตัวประเภทสอนกีฬาตามสถานที่ต่าง ๆ เช่น กีฬาวัยน้ำ หรือ เทนนิส เป็นต้น ส่วนที่เหลือเป็นงานส่วนตัวที่ไม่เกี่ยวกับพลศึกษาหรือกีฬา ซึ่ง ทั้งหมดได้รับการชักนำ และช่วย เหลือจากบุคคลอื่นเป็นองค์ประกอบในการได้งานทั้งสิ้น

รายได้ของบัณฑิตที่ทำงานอิสระแตกต่างกันมาก คือ ตั้งแต่ 5,560 บาท จนถึง 10,000 บาทต่อเดือนขึ้นไป เนื่องจากงานที่บัณฑิตทำเป็นงานที่หลากหลาย และไม่จำกัด ดังนั้น ความคิดเห็นต่องานที่ทำจึงมีความแตกต่างกันไปในแต่ละอาชีพ บัณฑิตเห็นว่า งานที่ทำไม่มีความมั่นคง แต่มีความพึงพอใจในงาน ความแตกต่างที่เห็นได้ชัดคือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง รายได้ ส่วนความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน เรื่องความเสี่ยงในการออกจากงาน และความพอใจในชั่วโมงในการทำงาน

ตอนที่ 5

บัณฑิตที่ยังทำงานมีจำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 23.50 ของจำนวน บัณฑิตที่จบการศึกษาทั้งหมด โดยทั้งหมดมีความประสงค์ที่จะทำงานแต่ยังไม่ได้งาน เพราะรอเรียกตัวจากหน่วยงานที่ไปสมัครไว้เป็นส่วนใหญ่ อีกส่วนหนึ่งบอกว่ายังไม่ได้งานที่ต้องการทำ หมายถึง มีงานให้ทำแต่ไม่ต้องการทำ โดยบัณฑิตจำนวนนี้ บอกว่าไม่รับทำงานที่อยู่ในชนบทห่างไกล มีความกันดาร และงานที่ถือเป็นงานขั้น ต่ำที่ต้องใช้กำลังกาย แต่จะเลือกงานที่เป็นที่ยอมรับในสังคม เช่น งานราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ

โดยรวมแล้วบัณฑิตที่ยังว่างงาน เป็นคนค่อนข้างเลือกงาน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับวงการพลศึกษา บัณฑิต สถาบันการศึกษา และนักเรียนที่สนใจและต้องการเรียนต่อในสาขาพลศึกษา มีดังนี้

1. ภายในระยะเวลา 2 ปีหลังจากจบการศึกษา โอกาสที่บัณฑิตจะได้งานทำ มีอยู่ ร้อยละ 76.50
2. บัณฑิตที่ต้องการทำงานราชการมีโอกาส ร้อยละ 58.62

3. บัณฑิตที่ต้องการทำงานตรงสาขาอาชีพ คือการเป็นครูพลศึกษา มีโอกาส ร้อยละ 47,51

4. ควรสนใจงานในหน่วยงานเอกชนให้มากขึ้น เพราะ เป็นงานที่ไม่จำกั้รับ เหมือนกับงานราชการ และมีรายได้แน่นอน มีความมั่นคง และพึงพอใจในการทำงาน

5. สถาบันการศึกษา ควรปลูกฝังทัศนคติในการทำงานของบัณฑิตให้ถูกต้อง โดยให้เลิกค่านิยมในการเลือกงาน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเฉพาะรายกรณี เพิ่มขึ้น เพื่อให้ทราบข้อมูลได้ละเอียด และชัดเจนยิ่งขึ้น

2. ศึกษาความต้องการของหน่วยงาน เอกชนว่าต้องการบุคลากรทางพลศึกษาที่มีความสามารถพิเศษทางด้านใด

3. ควรมีการศึกษาสภาวะการมีงานทำของบัณฑิต โดยศึกษาติดตามผลเป็นระยะเวลา 4 ปี เพราะจะทำให้ได้ข้อมูลและรายละเอียดเพิ่มมากขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กัณทรีย์ บุญประกอบ และคนอื่น ๆ. หลักสูตรการศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ในด้านความเหมาะสมในการประกอบอาชีพ และหางานทำ. กรุงเทพฯ : 2523.
- กรมการฝึกหัดครู, หน่วยศึกษานิเทศก์. สถานการณ์ปัจจุบันของบัณฑิตที่จบจาก วิทยาลัยครูว่ามีงานทำมากน้อยเพียงใด. กรุงเทพฯ : กรมการฝึกหัดครู หน่วยศึกษานิเทศก์ กระทรวงศึกษาธิการ, 2529.
- กรมการฝึกหัดครู, กองแผนงาน. การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยครู ปีการศึกษา 2529. กรุงเทพฯ : กรมการฝึกหัดครู, ม.ป.ป.
- กองการเจ้าหน้าที่ กรมสามัญศึกษา: ฝ่ายแผนงานบุคคลและอัตรากำลัง. สภาพ ความต้องการของครูของกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมสามัญศึกษา, 2532.
- กองแผนงาน, สำนักงานอธิการบดี. รายงานการระดมความคิดเห็น มีมหาวิทยาลัยรามคำแหง ประจำปีการศึกษา 2530. มปป.
- คณะนักศึกษฝึกหัดครู. "การติดตามผลศิษย์เก่าวิทยาลัย เทคนิคกรุงเทพ พ.ศ. 2496-2504," รายงานวิจัยเพื่อรับประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษา อาชีวศึกษาและการศึกษาพิเศษ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2505.
- จันทนา แซสุวรรณ. การติดตามผลมหาวิทยาลัยสาขาวิชาพลศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523. อัดสำเนา.
- จิรา เจือศิริภักดี. การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนพญาบาลและ อนามัย คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514. อัดสำเนา.

เฉลิมเผ่า อจละนันท์. ปัจจัยที่มีอิทธิพลของการปฏิบัติงาน ความพึงพอใจในงาน และความศรัทธาของหน่วยงานต่าง ๆ ต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
อัดสำเนา.

ทบวงมหาวิทยาลัย. รายงานสรุปการประมวลผลภาวะการทำงานทำของบัณฑิต
รุ่นปี 2529-2531. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ประกายพริก, 2532.

ทวีป ศิริรัตน์. การติดตามผลบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516.
อัดสำเนา.

มัทธนา บุญบุบกรณ์. การติดตามผลมหานักคิด วิชาเอกพลศึกษา มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.

ยุพิน ประจวบเหมาะ. การประกอบอาชีพอิสระ หนทางแก้ปัญหาการว่างงาน
ของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530. อัดสำเนา.

รจนา กุลรัตน์ และคนอื่น ๆ. สภาพทางสังคมของบัณฑิตว่างงาน. ฝ่ายสังคม
สงเคราะห์ โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพระยา, 2529.

วิจิตร จันทรากุล. สถานภาพปัจจุบันของบัณฑิตที่จบจากวิทยาลัยครูว่าม้งงานทำ
มากน้อยเพียงใด. หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู กระทรวง
ศึกษาธิการ, 2529.

วินัย วิทยาลัย. "ค่านิยมในการทำงานทำให้เกิดปัญหาว่างงาน," วารสาร
ครูศาสตร์ปริทัศน์. 7(2) : 13-15; เมษายน 2525.

สมเกียรติ ชอบผล. การเข้าสู่กำลังแรงงานของบัณฑิตสาขานิติศาสตร์ และ
สาขาศึกษาศาสตร์ ที่สำเร็จการศึกษา เมื่อปีการศึกษา 2525 จาก
มหาวิทยาลัยบิด ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.

สาธิต ทิมวัฒนบันเทิง. การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิจิตรศิลป์และสาขาศิลปประยุกต์ โรงเรียนไทยวิจิตรศิลป์อาชีวะ ปีการศึกษา 2527-2529. ปรินทิพ
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2532. อัดสำเนา.

สุกิตติ กระจำงเผ่า. "ปัญหาอันตรายของรัฐบาลในอนาคต," จุลสารธนาคาร
กรุงเทพ. ฉบับเดือนตุลาคม-ธันวาคม 2523. หน้า 21.

สุวัฒน์ บัววรภรณ์. การติดตามผลการปฏิบัติงานของบัณฑิต การศึกษานิตยภัต
(กศ.บ.พลศึกษา) ปีการศึกษา 2516-2521 ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียน
มัธยมศึกษาและวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร. ปรินทิพ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523.
อัดสำเนา.

สำนักงานกรัฐมนตรี, สำนักงานสถิติแห่งชาติ. ประมวลข้อมูลที่สำคัญของประเทศ
ไทย พ.ศ.2528 ฉบับที่ 3.

_____. รายงานผลการสำรวจงานและการว่างงานของกำลังคนระดับกลาง
และระดับสูง พ.ศ. 2529. (ประจำปี 2527-2528).

อรสา บุญศรี และคนอื่น ๆ. "การศึกษาเกี่ยวกับการมีงานทำ," วารสารการศึกษา
แห่งชาติ. 14(5) : 13 ; มิถุนายน-กรกฎาคม 2523.

เอกราช อุตตระ. การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ
ปริญญาตรี วิชาเอกอุตสาหกรรมศิลป์. ปรินทิพ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520. อัดสำเนา.

Baert, Brian R. A Follow up Study of Industrial Baccalaureate and Graduate Degree Recipients From California State University, Long Beach From 1982 To 1987. Ph.D. Dissertation. California State University, 1988.

Gilbert, Mary Jane. A Follow-up Study of Health and Physical Education Majors who Graduated from The University of Arkansas At Monticello, 1975 - 1984. Ph.D. Dissertation. The University of Mississippi, 1985.

Jones, Verma and L. Kentle. A Follow-up Study of Industrial Education Doctoral Graduates of The Period of 1972 Through 1982 To Investigate The Degree of Job Satisfaction. Ph.D. Dissertation. Iowa State University, 1984.

Sumalee, Paveenbumpen. The Employment of High Level Manpower A Case Study of University Graduates in Thailand. Ph.D. Dissertation. University of Illinois, 1978.

Zmolek, Jean M. Self-Perception, Identity, and Successful Job Placement Among Liberal Arts Graduates. Ph.D. Dissertation. The University Of Utah, 1987.

ภาคผนวก

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร

วันที่ กุมภาพันธ์ 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ส่งเอกสารสำคัญถึง.....

ด้วยข้าพเจ้า นายกฤตติกา . จินตกานนท์ นิสิตปริญญาโทสาขาพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังทำงานวิจัยซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต ซึ่งในการนี้ จะต้องได้รับความช่วยเหลือและร่วมมือจาก ซึ่งเป็นบัณฑิตพลศึกษาผู้หนึ่งที่ได้รับการเลือกเป็นหนึ่งในบัณฑิตอีกหลายท่าน ในการตอบแบบสอบถามในเอกสาร ซึ่งได้ส่งมาพร้อมแล้ว

ขอความกรุณาท่านช่วยส่ง เอกสารดังกล่าวให้แก่..... ตามที่อยู่ในปัจจุบันนี้ด้วย เอกสารดังกล่าวนี้มีความสำคัญต่อส่วนรวมและข้าพเจ้าเป็นอย่างยิ่ง หากส่งไม่ถึงมือผู้รับ งานวิจัยก็ต้องล้มเหลวโดยสิ้นเชิง

จึงเรียนมาเพื่อทราบและขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงในความอนุเคราะห์ของท่าน

ขอแสดงความนับถือ

(นายกฤตติกา จินตกานนท์)

นิสิตปริญญาโท สาขาพลศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร

วันที่ กุมภาพันธ์ 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

เรียน

ด้วยข้าพเจ้ามีความประสงค์ที่จะทำการวิจัย เรื่อง "สภาวะการปฏิบัติงาน
ของบัณฑิตสาขาพลศึกษา ที่จบการศึกษา เมื่อปีการศึกษา 2532" เพื่อนำข้อมูลไปใช้
ในการหาแนวทางให้บัณฑิตได้มีงานทำมากขึ้น ซึ่งมีความสำคัญมากสำหรับสภาวะ
การปัจจุบัน ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ท่าน เป็นผู้หนึ่งที่ได้รับ เลือก เป็นตัวแทนของบัณฑิต
ข้าพเจ้าจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านช่วยตอบแบบสอบถามนี้ ตามความรู้สึกและ
สภาพความเป็นจริงของท่านมากที่สุด กรุณาตอบให้ครบถ้วนตามคำชี้แจง ท่านจะ
ต้องตอบตอนใดบ้าง เพราะถ้าคำตอบของท่านไม่ครบถ้วนจะนำไปใช้ประโยชน์
ไม่ได้เลย

โปรดเข้าใจว่า คำตอบของท่านมีความสำคัญมาก มีประโยชน์ต่อส่วน
รวมและต่อผู้วิจัยเป็นอย่างยิ่ง ถ้าไม่ได้รับคำตอบจากท่านผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์
ข้อมูลไม่ได้ งานวิจัยก็ต้องล้มเหลวโดยสิ้นเชิง คำตอบของท่านจะถูกเก็บไว้เป็น
ความลับ ไม่มีการนำไปเปิดเผยให้ผู้อื่นทราบ ดังนั้นขอให้ท่านตอบคำถามนี้ด้วย
ความสบายใจ และความเป็นจริง ผลการศึกษาค้นคว้าจะสรุปออกมา เป็นส่วนรวม
จึงไม่มีผลกระทบใด ๆ ถึงท่านเลย

ณ โอกาสนี้ขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงในความอนุเคราะห์ของท่าน

ขอแสดงความนับถือ

(นายกฤตติกา จินตกานนท์

นิสิตปริญญาโท สาขาพลศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร

แบบสอบถาม

สภาวะการมีงานทำของบัณฑิตสาขาพลศึกษา ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2534

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 6 ตอน ประกอบด้วย

- ตอนที่ 1 สถานภาพการทำงานของบัณฑิต
- ตอนที่ 2 ลักษณะของงาน
- ตอนที่ 3 องค์ประกอบและที่มาของการได้งาน
- ตอนที่ 4 แบบวัดความมั่นคงของงาน
- ตอนที่ 5 แบบวัดความพึงพอใจในงานและความต้องการเปลี่ยนงาน
- ตอนที่ 6 แบบวัดลักษณะงานในอุดมคติ (สำหรับผู้ยังไม่ได้งาน)

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสภาพการทำงาน

ในการตอบแบบสอบถามตอนนี้ ขอให้ท่านตอบตามความเป็นจริงหรือตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยการกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] หรือกรอกข้อความให้ครบถ้วนสมบูรณ์แล้วแต่กรณี

ขณะนี้ท่านทำงานอยู่หรือไม่

กำลังทำงาน [] (ผู้ที่ตอบข้อนี้ต้องตอบแบบสอบถามที่ 2-5)

ยังไม่ได้ทำ [] ท่านมีความประสงค์จะทำหรือไม่

[] ไม่ประสงค์จะทำงาน (โปรดระบุสาเหตุที่ไม่ประสงค์ทำงาน)

.....

(ผู้ที่ยังไม่ประสงค์จะทำงานจบคำถามเพียงเท่านี้)

[] มีความประสงค์จะทำงาน สาเหตุที่ยังไม่ได้งาน

[] ไม่ได้งานที่ต้องการ

[] รอเรียกตัวจากหน่วยงานที่สมัคร

[] มีความรู้ความสามารถไม่เพียงพอ

[] ไม่ทราบแหล่งงาน

[] อื่น ๆ (ระบุ)

(สำหรับผู้ที่ประสงค์จะทำงานแต่ยังไม่ได้งาน ให้ตอบใน ตอนที่ 6)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับลักษณะงาน

1. งานอาชีพที่ท่านทำอยู่ในปัจจุบันคือ

- ☐ รับราชการครู
- ☐ พนักงานครู ข้าราชการกรุงเทพมหานคร
- ☐ ข้าราชการสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
- ☐ ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการทหาร ข้าราชการตำรวจ
- ☐ พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- ☐ ลูกจ้างหน่วยงานราชการหรือรัฐวิสาหกิจ
- ☐ หน่วยงานเอกชน
- ☐ งานอิสระ

2. ลักษณะงานที่ท่านปฏิบัติ

- ☐ งานตรงสาขาพลศึกษา เช่น ครูสอนพลศึกษา
- ☐ งานที่ใช้ความรู้ทางพลศึกษาเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น ข่ายอุปกรณ์กีฬา
- ☐ งานไม่ตรงกับสาขาพลศึกษา

3. ปัจจุบันท่านมีรายได้จากการทำงาน

- ☐ ต่ำกว่า 5,560 บาท
- ☐ 5,561 - 7,550 บาท
- ☐ 7,551 - 10,000 บาท
- ☐ สูงกว่า 10,000 บาท

ตอนที่ 4 แบบวัดความมั่นคงของงาน

คำชี้แจง ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด
ท่านคิดว่างานอาชีพของท่านมีลักษณะอย่างไรในด้านต่อไปนี้

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1 มีรายได้แน่นอน					
2 ลักษณะอาชีพมีความมั่นคง เป็นที่ยอมรับของสังคม					
3 มีสวัสดิการได้รับขณะทำงาน และเมื่อออกจากงาน					
4 มีความต่อเนื่องหรือความถาวรในงาน					
5 มีความก้าวหน้าในการทำงาน					
6 หน้าที่การงานของท่านมีความเสี่ยงในการออกจากงาน(เช่น รับผิดชอบ เกี่ยวกับการเงินหรือความปลอดภัย เป็นต้น)					
7 หน่วยงานมีความมั่นคง และมีหลักประกัน					
8 โอกาสในการเลื่อนขั้น					
9 มีการยอมรับและสนับสนุนการทำงานของท่านจากบุคคลในครอบครัว					
10 โดยสรุปแล้วท่านคิดว่างานที่ท่านทำอยู่มีหลักประกันที่มั่นคง					

ตอนที่ 5 แบบวัดความพึงพอใจในงาน

คำชี้แจง ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกท่านมากที่สุด

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ก. ท่านมีความรู้สึกพอใจงานที่ท่าน ทำอยู่เพียงไรในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้					
1 รายได้					
2 สวัสดิการต่าง ๆ					
3 จำนวนชั่วโมงทำงานต่อสัปดาห์					
4 เพื่อนร่วมงานส่วนใหญ่					
5 ลักษณะงานที่ทำ(เช่นทำงานอยู่กับโต๊ะ งานสอน งานที่ติดต่อกับ กับบุคคลอื่น งานที่ใช้เสียงดัง)					
6 ความมีหน้าตาของท่าน เมื่อเทียบกับ เพื่อนที่ทำงานต่างจากตน					
7 การใช้ความรู้ความสามารถและ ความถนัดของท่านในการทำงาน					
8 ความสอดคล้องและตรงกับ ลักษณะนิสัยของท่าน					
ข. โดยสรุปแล้ว ท่านมีความพอใจ ในงานที่ทำเพียงใด					
ค. ท่านมีความคิดจะ เปลี่ยนงาน มากน้อยเพียงไร					

ตอนที่ 6 แบบวัดลักษณะงานในอุดมคติ

คำชี้แจง ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับการตัดสินใจท่านมากที่สุด

ข้อความ	การตัดสินใจ		
	รับทำงาน	ไม่แน่ใจ	ไม่รับทำงาน
หากท่านได้รับการเสนองานให้ทำท่านจะตัดสินใจรับทำงานที่มีเงื่อนไขดังต่อไปนี้หรือไม่			
1 งานที่มีรายได้ต่ำกว่าระดับเงินเดือนผู้สำเร็จปริญญาตรี			
2 งานที่มีเวลาทำงานเกินสัปดาห์ละ 35 ชั่วโมง			
3 งานที่ไม่ได้ใช้ความรู้ความสามารถที่เรียนมา			
4 งานที่มีสถานที่ทำงานอยู่ ในชนบทที่ห่างไกล มีความกันดารมาก			
5 งานที่ถือว่าเป็นงานขั้นต่ำต้องใช้กำลังกาย เช่น พนักงานขับรถ พนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น			
6 งานที่มีรายได้ตอบแทนไม่ต่ำกว่า เงินเดือนของผู้สำเร็จปริญญาตรี			
7 งานที่มีเวลาทำงานต่ำกว่าสัปดาห์ละ 35 ช.ม.			
8 งานที่ตรงกับความถนัดและความสนใจ			
9 งานที่มีสถานที่ทำงานในเมืองใหญ่และมีความเจริญ			
10 งานที่เป็นที่ยอมรับในสังคม เช่น รับราชการ หรืองานรัฐวิสาหกิจ			

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นายกฤตติกา จินตกานนท์
วัน/เดือน/ปี เกิด	20 มกราคม 2504
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดตราด
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนวิทยานุกูลนารี จังหวัดเพชรบูรณ์
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2525	การศึกษามัธยมศึกษา (กศ.บ. พลศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน
พ.ศ. 2537	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม. พลศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร